

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
«ДАРЫН» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ

**«21 ҒАСЫР ДАҒДЫЛАРЫ: ОЛАРДЫҢ ЖАҢА СЫН-ҚАТЕРЛЕР
ЖАҒДАЙЫНДА ҚАЛЫПТАСУЫ»**

мамандандырылған білім беру ұйымдарының қызметкерлеріне арналған тамыз
педагогикалық кеңесінің панельдік сессиясының
материалдар жинағы

Аталмыш жинақ

«Білім және ғылым жүйесін модернизациялаудың ғылыми негіздері»

ҚР БҒМ ҒТБ НҚБ (2021-2023). Тір. № OR11465474

іске асыру аясында әзірленген

Сборник материалов

панельной сессии августовского совещания педагогических работников
специализированных организаций образования

**«НАВЫКИ 21 ВЕКА: ИХ ФОРМИРОВАНИЕ В УСЛОВИЯХ НОВЫХ
ВЫЗОВОВ»**

Данный сборник составлен в рамках НТП ПЦФ МОН РК

«Научные основы модернизации системы образования и науки»

(2021-2023). Рег. № OR11465474

Нұр-Сұлтан, 2021

ББК 64.3 (2 каз) я 72

Т-37

Басылымға «Дарын» РҒПО оқу-әдістемелік кеңесімен ұсынылған
Рекомендовано к изданию учебно-методическим советом РНПЦ «Дарын»

Т-37

«21 ғасыр дағдылары: олардың жаңа сын-қатерлер жағдайында қалыптасуы» мамандандырылған білім беру ұйымдарының қызметкерлеріне арналған тамыз педагогикалық кеңесінің панельдік сессиясының материалдар жинағы, 13 тамыз, 2021 ж.

Нұр-Сұлтан: «Дарын», 2021 ж.- 49 бет

ISBN 9965-522-15-4

«21 ғасыр дағдылары: олардың жаңа сын-қатерлер жағдайында қалыптасуы» тақырыбындағы мамандандырылған білім беру ұйымдары қызметкерлері үшін тамыз педагогикалық кеңесінің материалдар жинағы тез өзгеретін әлемде табысты қамтамасыз ететін білім алудағы оқушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыру, гибриді оқыту формасымен онлайн форматынандәстүрлі форматқа көшу, білімдегі олқылықтар және оларды толтыру, денсаулықты қолдау (физикалық және психологиялық), білім берудің барлық деңгейлеріндегі педагогтар мен ғалымдар арасындағы белсенді коллаборация, жаңа оқу жылында білім берудің жаңа парадигмасы, педагогикалық білім беруді жаңғырту, мектеп пен ата - ана қарым-қатынасының жаңа формасы, ата-аналардың тәрбие мен оқытудағы рөлі тақырыбындағы баяндамаларды қамтиды.

Материалы августовского совещания работников специализированных организаций образования «Навыки 21 века: их формирование в условиях новых вызовов» посвящены основным вопросам организации образования: лучшие образовательные ресурсы и технологии, переход из онлайн в традиционный формат с гибридной формой обучения, пробелы в знаниях и их восполнение, поддержка здоровья (физическое и психологическое), активная коллаборация между педагогами и учеными на всех уровнях образования, новая парадигма образования в новом учебном году, модернизация педагогического образования, новая форма школьно-родительских взаимоотношений, роль родителей в воспитании и обучении.

ISBN 9965-522-15-4

«Дарын», 2021

Мазмұны

№	Толық аты-жөні, қызметі, жұмыс орны	Беті
1.	Ахаета Натальа Владимировна, дарынды балаларға арналған валеологиялық мамандандырылған мектеп-кешені директоры	4-11
2.	Байсимаковой Айгуль Болатовна, Қарағанды облысы білім басқармасының «Дарын» мамандандырылған мектеп-интернатының педагог-психологы	11-16
3.	Мамбеталина Алия Сактагановна, пс.ғ.к., Л. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің психология кафедрасының меңгерушісі	16-19
4.	Марченко Елена Викторовна Павлодар облысы, Екібастұз қаласының дарынды балаларға арналған мамандандырылған № 1 лицей-мектебінің педагог-психологы	19-24
5.	Оразалин Ахмет Ернарлович, Көкшетау қаласы, дарынды балаларға арналған №1 облыстық мамандандырылған «БІЛІМІННОВАЦИЯ» лицейінің математика пәні мұғалімі	25- 26
6.	Такишева Гульнара Дюсембаевна Алматы облысы, Талдықорған қаласының дарынды балаларға арналған үш тілде оқытатын №20 арнаулы лицей педагог-психологы	27-33
7.	Темерханова Лазат Аскаровна, Қарағанды облысы білім басқармасының «Дарын» мамандандырылған мектеп интернатының директоры	34-36
8.	Тлеубаева Каламкас Калиевна, Маңғыстау облысы Түпқараған ауданы «Ақшұқыр мектеп-лицейі» КММ директоры	36-44
9.	Умуртаева Гульмира Аузбаевна, Қостанай облысы Ы.Алтынсарин атындағы мамандандырылған мектеп-интернатының педагог-психологы	44-49
10.	Шалтаева Майра Нурбековна, Шығыс Қазақстан облысы, Өскемен қаласы облыстық мамандандырылған ІТ мектеп-лицейінің педагог психологы	50-55
11.	Шилтаева Назира Дуйсенбековна, Жамбыл облысы білім басқармасының «Дарынды балаларға арналған мамандандырылған «Дарын» мектеп-интернаты» ММ директоры-	55-59

**Развитие навыков будущего и компетенций 21 века через внедрение
инновационных проектов и ошальтаебразовательных технологий.
Вызовы в начальном образовании.**

Ахаева Н.В. – директор, д.п.н.
Стеблецова И.С. – заместитель директора, к.п.н.
КГУ «Валеологическая специализированная
школа-комплекс для одаренных детей»
управления образования ВКО

Глобализация, резкий скачок в мире технологий, переход в диджитал – всё это оказало существенное влияние на образование. Когда мы говорим о новом образовании, то подразумеваем не только современные технологии обучения, но и те изменения, которые стоят за их появлением. На сегодняшний день обучение становится доминирующей деятельностью, следовательно, возникают основные тренды в среднем общем образовании (цифровизация, геймификация образования, кастомизация, интеграция образовательных областей, виртуальная и дополненная реальность, новые виды обучения и пр.). Тренды в образовании, в свою очередь, определяют вызовы, такие, как функциональная грамотность, цифровая грамотность, мягкие навыки и др. В связи с этим актуализируется ряд задач. Одними из них становятся формирование у личности востребованных компетенций (*или софт скиллс, мягких навыков, навыков 6 си*), а также развитие профессиональной компетентности учителя, его цифровая трансформация.

В КГУ «Валеологическая специализированная школа-комплекс для одаренных детей» управления образования ВКО (далее – КГУ «ВСШК ОД» УО ВКО) работа по развитию ягких навыков личности и профессиональной компетентности педагогов осуществляется в системе, с использованием инновационных форм и методов.

Деятельность осуществляется на основе ряда разработанных моделей. Наиболее важная из них - модель непрерывного профессионального развития педагога. Выявление и определение стратегий профессиональных приоритетов в развитии педагогов, а также обеспечение эффективности образовательного процесса осуществляются научным консультантом и руководителем школы. Команда развития работает над совершенствованием профессиональной компетентности педагогического коллектива на основе применения новых подходов в условиях обновленного содержания образования, обеспечения обратной связи всех субъектов образовательного процесса (педагоги-родители-учащиеся). Системная работа по непрерывному профессиональному развитию педагогов способствует формированию педагога - СМАРТ-профессионала.

Объединить инновационную деятельность всех субъектов образования, о существлять ее в комплексе позволила такая инновационная форма работы, как Проектный офис, созданный на базе школы-комплекса.

Проектный офис – это организационная структура, которая направлена на системное решение задач развития востребованных компетенций личности через осуществление проектно-исследовательской деятельности, структуризации и упорядочивания процессов, связанных с реализацией в школе различных исследовательских проектов и программ.

Цель проектного офиса - внедрение системы управления исследовательско-проектной деятельностью субъектов образовательной деятельности для развития востребованных личностных компетенций, а также вовлечения всех участников образовательного процесса в непрерывную проектно-исследовательскую деятельность.

Задачи проектного офиса: разработка и внедрение методологии управления исследовательско-проектной деятельностью субъектов образовательного процесса; планирование процессов организации исследовательско-проектной деятельности; технологическая поддержка управления исследовательско-проектной деятельности; создание базы данных исследовательских проектов и пр.

Участниками Проектного офиса являются педагоги, учащиеся школы, родители, учителя других школ (в рамках сетевого сообщества), ученые вузов и научных центров, представители общественности, управлений и организаций, а также все заинтересованные лица.

Разработанная модель Проектного офиса включает в себя ряд базовых систем (компонентов): систему управления знаниями в исследовательско-проектной деятельности; систему управления процессом исследовательско-проектной деятельности; систему управления ресурсами исследовательско-проектной деятельности; систему управления коммуникациями в исследовательско-проектной деятельности.

Внедрение модели проектного офиса позволяет объединить в систему ранее разрозненные структурные компоненты, организовать планомерную, поэтапную, целенаправленную и системную деятельность по развитию востребованных компетенций личности. Благодаря деятельности Проектного офиса школой реализуется ряд значимых проектов, в том числе, международных.

На сегодняшний день генеральными партнёрами школы-комплекса являются: Академия педагогических наук Казахстана (*школа является коллективным членом данной Академии; 2 педагога являются академиками, 1 - членом-корреспондентом, 3 учителя - членами Академии*); Центрально-Азиатская Ассоциация Международной академии наук экологии и безопасности жизнедеятельности (*2 педагога школы – академики, 1 - член-корреспондент данной Академии*); Российская Академия Естествознания (*2 педагога – члены-корреспонденты, 1 педагог - профессор данной Академии*); Общественное Объединение «Центр Открытой Науки»; Международная образовательная ассоциация «EuropAsia» и «Лира-Сервис».

В процессе такого сотрудничества реализуются различные инновационные проекты: социально-образовательный и экологический проект «Интерактивный передвижной музей-лаборатория «Великие люди – Великой Степи»»; социально-образовательный проект «Интеллектуально-развивающий комплект

«VALEO»; образовательный проект «Валеошка в стране Эколандии»; проект «Кейсы инновационного педагогического опыта», организация питч-сессий и Elevator-Speech; педагогический хакатон – марафон, во время которого педагоги сообща работают над решением педагогической задачи и др. Реализация таких проектов требует специальной подготовки педагогов. Она осуществляется через вебинары, мастер-классы при содействии сотрудников научно-практической лаборатории Валеологической СШК.

Одним из инновационных проектов, реализуемых в школе в рамках Проектного офиса, является проект дополнительного образования «Университет детей». В рамках его реализации в КГУ «Валеологическая СШК ОД» УО ВКО создан ряд лабораторий:

- STEM-лаборатория, в рамках которой реализуются такие направления деятельности, как «робототехника», курс «Junior training», дополненная реальность, моделирование, конструирование;

- лаборатория игровых технологий, включающая занятия по таким образовательным технологиям, как «Дары Фрёбеля», «VALEO», сказкотерапия, пескотерапия и др.;

- лаборатория «Развитие личности», на базе которой реализуется ряд следующих актуальных курсов, способствующих развитию мягких навыков школьников и детей дошкольного возраста: «Бала зерттеуші», «Я – юный исследователь», «Жас дебатёр», спортивные игры, хореография, хор, вокал, юный театрал, скорочтение, решение математических задач повышенной сложности, каллиграфия и пр.;

- лаборатория психологической поддержки и диагностики, на базе которой осуществляется диагностика индивидуальных и психофизиологических особенностей личности, психологическая поддержка и сопровождение одаренных детей, ведется Карта индивидуального развития и пр.;

- лаборатория «Мейкерспейс» - АРТ - мастерские для дошкольников, а также коворкинг – мастерские для детей начальной школы и пр.

Еще один интересный интерактивный проект - «Дети – детям». Он реализуется школой-комплексом совместно с республиканским фондом IQANAT. Участниками проекта являются ученики младшего школьного возраста. В роли наставников учеников выступают учащиеся старших классов сельских школ и студенты 1, 2 курсов колледжей и университетов. В роли тьюторов – педагоги Валеологической школы, в том числе, молодые.

Проект "Дети - Детям" предполагает обучение детей младшего и старшего возраста на основе интерактивного курса «Бала – зерттеуші», разработанного авторским коллективом Валеологической СШК ОД и получившего одобрение областного экспертного совета и республиканского научно-практического центра «Дарын».

Цель курса – создание условий для реализации интеллектуально-творческого потенциала учащихся начальной школы и их успешного вхождения в социум через развитие поисково-исследовательских компетенций в коллаборативной образовательной среде.

Задачи курса:

- развитие познавательных потребностей и интеллектуальных способностей учащихся начальной школы;
- обучение детей младшего школьного возраста специальным знаниям, необходимым для проведения самостоятельных исследований;
- формирование и развитие у детей исследовательских компетенций и исследовательского опыта как основы формирования общенаучных и личностных компетенций;
- формирование мотивации к осуществлению исследовательской деятельности в образовательной среде и применению исследовательских компетенций в повседневной жизни;
- развитие ключевых компетенций младших школьников, востребованных в социуме, коммуникативных способностей.

Обучение осуществляется в несколько этапов: на первом все обучающиеся одновременно получают информацию о создании и написании исследовательского проекта от педагога - тьютора. Обучение проходит в режиме реального времени посредством видеоконференцсвязи с учетом возрастных особенностей детей. На втором этапе старшие ребята – школьники и студенты, являясь наставниками младших детей (менторами), помогают им в осуществлении исследовательской деятельности и разработке научного проекта. Они осуществляют сотрудничество различными путями, включая дистанционную форму.

Выбор данного формата обучения обусловлен тем, что разновозрастное сотрудничество способствует созданию единого образовательно-исследовательского и воспитательного пространства, направленного на развитие личности всех участников проекта, их лидерских качеств, умений осуществлять конструктивное общение и эффективно решать поставленные задачи. Кроме того, использование данного формата позволяет эффективно решать задачи профориентации. В роли менторов могут испытать себя ученики старших классов, планирующие выбрать в дальнейшем педагогическую профессию.

Еще одна важная деталь: чтобы осуществлять обучение детей, педагоги (тьюторы) сами должны владеть исследовательскими компетенциями, уметь организовывать проектно-исследовательскую деятельность с учетом возрастных, психофизиологических особенностей школьников, принципов обновленного содержания образования. Данные компетенции они приобретают в процессе обучения, организованного на базе школы, через курс «Развитие познавательных способностей».

Еще один проект, реализуемый школой – проект «Kөмекtimes», инициированный республиканским научно-практическим центром «Дарын» и направленный на реализацию наставничества сельских школ специализированными школами для одаренных детей, оказание педагогам методической помощи, обмен педагогическим опытом. С октября 2020 года Валеологическая СШК ОД сотрудничает с двумя Верх-Березовскими школами и 1 дошкольным учреждением Глубоковского района.

С целью оказания методической помощи в организации учебно-воспитательного процесса педагогическими коллективами обсуждаются различные проблемы: вопросы организации формативного оценивания, проведения СОР, СОЧ, проведения классно-обобщающих контролей; проблемы, возникающие при заполнении электронного дневника «Кунделик», платформы «Онлайн мектеп»; вопросы организации аттестации педагогов и пр. Наставничество реализуется через совместное участие в различных мероприятиях: педагогических советах, заседаниях школьного методического объединения, обучающих вебинарах и пр.

С целью оказания методической помощи педагогам школ налажено «точечное» взаимодействие на различных уровнях: «учитель – учитель», «воспитатель – воспитатель», «психолог – психолог», «заместитель директора – заместитель директора», в ходе которого обсуждаются различные проблемы.

С целью организации психолого-педагогического сопровождения образовательной деятельности в рамках проекта «Көмекtimes» обсуждаются вопросы деятельности психологических служб, в том числе, Виртуальных, разработки Карт индивидуального развития воспитанников детского сада и учеников начальной школы, организуются обучающие вебинары.

Одно из направлений деятельности школы – развитие профессиональной компетентности педагогов в условиях дистанционного обучения. На начальном этапе внедрения дистанционного обучения нами был проведен аудит через SWOT-АНАЛИЗ с целью выявления проблем субъектов образовательного процесса по реализации дистанционного обучения. Одной из причин выявленных проблем является, на наш взгляд, прямой «перенос» педагогами традиционного формата обучения и его технологий в условия дистанционного обучения. Не всегда учитываются характеристики новых обучающихся – цифрового поколения (поколения Z), которое обладает специфическими особенностями, а также особенности современной образовательной среды.

Выход из проблем мы увидели в системном обновлении:

- целей и содержания образования;
- инструментов, методов и организационных форм учебной работы;
- образовательной среды.

Все перечисленные аспекты весьма важны. Но еще важнее, на наш взгляд, системно управлять этим процессом. В связи с этим была сконструирована система управления дистанционным обучением. Она включает три основных структурных компонента:

- планирование, то есть разработка концепции дистанционного обучения, отбор методологических подходов и принципов для его реализации; определение педагогических условий для достижения поставленной цели;
- система организации процесса дистанционного обучения, включающая целеполагание, отбор соответствующего содержания образования, форм, средств и методов; отработку системы мониторинга;
- система реализации дистанционного обучения - осуществление реальной совместной деятельности учителя, учащихся, родителей, использование разных форм контроля, налаживание обратной связи, рефлексия.

Цифровой педагог (киберпедагог) должен владеть рядом специальных профессиональных компетенций и уметь успешно применять их в условиях дистанционного обучения. Следовательно, необходима его специальная подготовка.

Процесс реализации дистанционного обучения распределен нами на два основных этапа:

1. Организационный (или подготовительный). На данном этапе, как выше уже было отмечено, осуществлялось выявление проблем по реализации дистанционного обучения. Исходя из них, определены направления деятельности. Наиболее важными из них являются:

1) адаптация педагогического стиля для организации горизонтального процесса обучения; разработка педагогического дизайна в условиях дистанционного обучения;

2) освоение методов выстраивания доверия с учениками в условиях дистанционного обучения;

3) освоение цифровых инструментов повышения мотивации субъектов образовательного процесса;

4) овладение цифровыми инструментами установления обратной связи при дистанционном обучении (формативное оценивание, контроль и пр.) и др.;

5) овладение методикой разработки качественного видео- или онлайн - урока;

6) разработка и создание интерактивных заданий и тренажеров с использованием цифровых технологий;

7) организация проектной деятельности учащихся с использованием цифровых технологий;

8) организация и осуществление сетевой деятельности;

9) реализация воспитательных аспектов педагогической деятельности с использованием цифровых ресурсов.

На этапе реализации дистанционного обучения весьма важно осуществлять психолого-педагогическое сопровождение образовательного процесса. В нашей школе оно реализуется через:

- работу Виртуального психологического центра;
- разработку Карт индивидуального развития обучающихся;
- проведение обучающих вебинаров.

В школе в рамках Проектного офиса успешно реализован проект «Цифровой волонтер». Цифровой волонтер - педагог или учащийся, который выступает в роли помощника и оказывает организационное, информационное, методическое сопровождение процесса дистанционного обучения.

В рамках данного проекта, согласно разработанной программе, осуществлялось еженедельное проведение обучающего вебинара «Инструменты дистанционного обучения». К работе в рамках данного вебинара, наряду с педагогами нашей школы, были приглашены педагоги школ Глубоковского района, а также школ г. Усть-Каменогорска, с которыми подписан договор в рамках сетевого взаимодействия.

Важно, что после специальной подготовки педагоги научились:

1. Использовать инструменты повышения мотивации субъектов образовательного процесса в условиях дистанционного обучения:

1) приемы, помогающие создать доверие учащихся:

- самопрезентация, создание личного бренда и визуального образа учителя;
- честность, открытость, искренность, позитивный настрой педагога;

2) инструменты для повышения вовлеченности учащихся в процесс дистанционного обучения:

- визуализация темы урока через «MindMap»;
- использование техник «закрытых глаз»; «Путь героя»;
- построение видеоурока по модели «SAVI», что переводится как «система анализа вербальных взаимодействий». Согласно этой модели во время учебного процесса участники должны: S = somatisch: двигаться, что-то делать; A = Auditiv: слушать и говорить; V = Visuell: учиться через наблюдение и внутренние образы (фантазия); I = Intellektuell: решать проблемы и рефлексировать;

- использование концепции «Edutainment» (от слов «education» – образование и «entertainment» – развлечение). Эдьютейнмент - особый тип обучения, который основывается на развлечении и получении удовольствия от процесса, что влечет за собой формирование стойкого интереса. Развлечение можно понимать как игру, эмоциональное проживание созданных ситуаций, творчество, использование интерактивных средств медиа;

- использование приемов из области копирайтинга и пр.

В условиях дистанционного обучения необходимо использовать различные ИКТ инструменты, интернет-платформы, чтобы создавать различные дидактические материалы, внести элементы игры (например, Kahoot, Quizlet, WOOCLEAP, GENIALLY, Wordwall и пр.). Очень удобно создавать рабочие листы с помощью инструмента Wizer.me, а также использовать в процессе образовательной деятельности интерактивные доски GOOGLE JAMBOARD, PADLET;

3) инструменты для установления обратной связи:

- разработка критериев и дескрипторов для оценивания;
- использование платформы POLLEVERYWHERE (PollEv) и др.

2. Использовать инструменты для повышения познавательной активности учащихся, WEB – сервисы

6. Владеть технологиями цифровой дидактики, в частности:

- Flipped learning («Перевернутое обучение»): стандартный перевернутый класс; дискуссионно-ориентированный перевернутый класс; демонстрационно-ориентированный перевернутый класс; фальшивый перевернутый класс; групповой перевернутый класс; виртуальный перевернутый класс; перевернутый учитель;

- Blended learning «Смешанное обучение» и др.

8. Разрабатывать видео- или онлайн-урок.

Важно, что цифровые технологии должны занять определенную нишу в образовательном процессе, но не подменять собой традиционные формы

обучения. Только разумное сочетание цифровой и традиционной педагогики дает ответ на вызовы времени в образовательной сфере.

Таким образом, реализация в системе инновационных проектов позволяют создать в школе-комплексе коллаборативную среду для развития профессиональной компетентности педагогов, позволяют обеспечить соответствие образовательного процесса ГОСО, значительно повысить его качество и решить задачи формирования и развития компетентной личности 21 века.

ФОРМИРОВАНИЕ КЛЮЧЕВЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ УЧАЩИХСЯ

Байсимаковой Айгуль Болатовна
педагог-психолог КГУ специализированной
школы-интерната «Дарын» Карагандинской области,
председателю Ассоциации педагогов-психологов
Карагандинской области

«Мы слишком часто даем детям ответы,
которые надо выучить,
а не ставим перед ними проблемы,
которые надо решить»
Роджер Левин

Эффективное воспитание, формирующее социально активную, культурную, высоконравственную, творческую и социализированную личность, невозможно без знания индивидуальных особенностей каждого ученика и постоянного отслеживания его личностного развития, оценки уровня его готовности к самостоятельной жизни. Одним из главных направлений работы школы для одаренных детей «Дарын» является индивидуализация обучения, поэтому учитываются индивидуальные предпочтения учащихся, ведется работа по развитию интеллектуальных способностей, а также ключевых и предметных компетенций.

Содержанием сопровождающей деятельности педагога-психолога является:

1. Создание таких социально – педагогических условий, в которых каждый ребенок мог бы стать субъектом своего развития и своей жизни: деятельности, общения и собственного внутреннего мира.
2. Создание условий для успешного обучения, поступательного психологического развития учащихся в школьной Среде, а также создание психологических условий для развития интеллекта и формирования ключевых компетенций учащихся школы.
3. Способствовать созданию таких условий, которые непосредственно не ведут к успешному обучению каждого ребенка, а помогают ему занять в

отношении учебы, других людей и самого себя определенную ценностную позицию. Позицию субъекта, Автора, Инициатора собственной жизни.

Индивидуальная траектория обучения - это персональный путь творческой реализации личностного потенциала каждого ученика в образовании, смысл, значение, цель и компоненты каждого последовательного этапа которого осмыслены самостоятельно или в совместной с педагогом деятельности. Под личностным потенциалом ученика понимается совокупность его деятельностных, познавательных, интеллектуальных и иных способностей. Индивидуальная траектория развития учащегося – это целенаправленная дифференцированная программа, обеспечивающая учащемуся выбор в развитии и реализации личностных качеств (самоопределение, самореализация) при тьюторской поддержке.

Составляющие индивидуальной траектории обучения:

1. Траектория образовательная: диагностика уровня качества знаний по базовым предметам; выявление западающих зон по предметам и составление индивидуального плана по преодолению западающих зон (контрольные срезы, тесты и т.д.); индивидуальные и групповые занятия по коррекции возникших проблем; итоговый контрольный срез или тест по теме; подведение итогов.

2. Траектория личностного становления: выявление западающих зон психологического характера (психологические диагностики); коррекция западающей зоны; повторная психологическая диагностика; подведение итогов.

3. Траектория физического развития: выявление западающих зон физического характера (медосмотр, нормативы); коррекция западающей зоны (кружки, секции, тренинги, самостоятельные занятия, лечебная, оздоровительная физкультура); повторная диагностика; подведение итогов, переход к следующей западающей зоне.

4. Траектория профстановления и самоопределения: диагностика интересов и способностей (4 методики); посещение кружков, олимпиад по интересам, повторная диагностика; подведение итогов.

Индивидуализация обучения, воспитания и развития – одно из условий обеспечения интеллектуального развития и формирования ключевых компетенций учащихся школы, так как индивидуализация превращает школу в гибкий инструмент расширения и реализации жизненного потенциала высокоинтеллектуальной молодежи.

В рамках данного подхода разработаны концептуальные положения современной казахстанской модели образования. Если учащиеся, отслеживая свой уровень развития, достигают определённого прогресса, то школа считается успешной, т.е. происходит оценка индивидуального прогресса каждого ученика.

Индивидуализация образовательного процесса возможна при соблюдении его двух важных составляющих:

1. Проектирование и организация образовательного процесса, при котором выбор способов, приемов, содержания и форм, а также темпа обучения обуславливается индивидуальными особенностями одаренных школьников (их уровнем мотивации, интеллектуального и творческого уровня, собственно метапредметных личностных результатов).

2. Система психолого-педагогических условий (учебно-методических, организационно-управленческих), обеспечивающая включенность каждого ученика в образовательный процесс на основе его личностных потребностей, целей, смыслов, осознания, развития и саморазвития своей индивидуальности, а также на основе развития его субъектности.

Рассмотрим, как реализуется программа «Индивидуализация обучения» у нас в школе. При поступлении в СШИ «Дарын» учащиеся 5 классов проходят отборочное тестирование. Для адаптации вновь прибывших учащихся в школе организуется летняя школа. В этот период проводится как диагностическая, так и коррекционно-развивающая работа. Изучаются особенности, склонности и интересы ребенка. По этим данным комплектуются классы и даются рекомендации родителям.

С сентября месяца начинается работа по траекториям. Учащиеся тесно работают с кураторами и тьюторами. Отслеживают свой личный маршрут развития, выявляют западающие зоны, составляют план работы и работают над своим планом. Учащиеся работают над интеллектуальным развитием и формированием ключевых компетенций, для этого необходима развивающая среда, позитивно влияющая на развитие мотивации учения и способствующая развитию ключевых компетенций учащихся. Создание развивающей среды школы возможно лишь при соблюдении субъект-субъектных отношений (равных, партнерских). Одним из способов формирования таких отношений является методика микросценариев и система оценивания на компетентностно-ориентированных уроках. Учащиеся учатся не только оценивать себя, а также видят свои западающие зоны, работают над ними.

Уже в 5 классе проводится диагностическая работа по профессиональному становлению ребенка. Для этого куратор совместно с психологом выявляют параметры личностных особенностей. Составляется карта развития и разрабатывается план. Определяется мотивация обучения и выявляются западающие зоны. С целью повышения личностного роста учащимся предлагается участвовать в олимпиадах школьного и более высокого уровня, а также работать над проектами.

Психолого-педагогический мониторинг представляет собой стандартную процедуру исследования, что позволяет проследить динамику, оценить “траекторию” развития личности и обеспечить дальнейшее развитие учеников.

Отслеживание уровня развития ребёнка осуществляется в соответствии с личностной моделью учащегося. В индивидуальном подходе нуждается каждый ребёнок, так как это обязательное условие формирования гармонической и всесторонне развитой личности, формирование самой личности как неповторимой индивидуальности. Школа считается успешной,

если учащиеся с определённым уровнем развития достигают определённого прогресса, т.е. происходит оценка индивидуального прогресса каждого ученика.

Быстро меняющийся мир меняет и представления о том, каким должен быть человек в этом мире, с чем он должен выйти из школы в большую жизнь. Эти представления формируются исходя из интересов общества, страны, семьи и отдельной личности. Формирование у подрастающего поколения активной жизненной позиции, основанной на серьёзном нравственно-этическом фундаменте, является важнейшим приоритетом для нас. Именно поэтому наша школа работает над формированием ключевых компетенций учащихся.

Компетентный человек - это человек:

- предприимчивый и творческий, самостоятельный и ответственный;
- он способен видеть и решать проблемы автономно, а также в группах (коммуникабельность);
- готов постоянно учиться новому, как в жизни, так и на рабочем месте;
- он самостоятельно и при помощи других находит и применяет нужную информацию и т.д. и т.п.

Все вышеперечисленные свойства и качества необходимы любому человеку и в любой профессиональной деятельности, это мы и называем ключевыми компетенциями.

Имеются также факторы, которые могут препятствовать формированию компетенции. Внешние (условия) и внутренние (психологические особенности):

- ✓ стрессы, депрессии, страх перед самостоятельностью и связанные с ней неудобства и т.д.;
- ✓ ценности и установки, привычки мышления, препятствующие созданию развивающей среды (например, когда взрослые не разделяют ценности развития компетентностей как образовательной цели);
- ✓ наличие различных жизненных проблем, не позволяющих взрослым с необходимой заинтересованностью относиться к развитию детей и демонстрировать самим компетентное поведение;
- ✓ сложно учесть интересы, мотивации и умения учащихся, чтобы создавать индивидуальные учебные планы;
- ✓ нежелание взрослых (родителей и учителей), чтобы в детях развивались независимость, уверенность в себе и любознательность (хотят, чтобы дети были удобными).

В траектории личностного становления помимо развития качества интеллекта, повышение мотивации учеников мы работаем над формированием и развитием ключевых компетенций. Направления работы педагога-психолога это диагностический этап, тренинги и развивающие занятия по развитию компетенции, (тренинги личностного роста, социально-психологические тренинги, тренинги перцептивности), психолого-медико-педагогические консилиумы. Взаимодействие с родителями через собрания «Триумвират», где на собраниях присутствует не только родитель и учитель, присутствует также и ученик, что позволяет педагогу-психологу осуществить комплексный подход

для создания партнерских отношений между родителем, учеником и классным руководителем.

Отдельно хотелось бы остановиться на портфолио ученика. Портфолио ученика ведется самим учеником, где записываются все результаты диагностики. Ребенок, выявляя свои западающие зоны или зоны, которые он хотел бы в себе развивать, ставит перед собой цель. И отмечает этапы реализации своего плана. Это позволяет ученику вести рефлексивную работу, которая в широком смысле, понимается как способность к самоанализу, осмыслению и переосмыслению отношений.

Какие развивающие работы проводятся в школе?

Это развивающая среда, которая позитивно влияет на мотивацию учения, индивидуальная траектория развития ученика, программы разработанные педагогами психологами школы «Социоадаптация и социализация в условиях интерната», проект «Тайм-менеджмент» или искусство управлять временем, программы «Индивидуальное развитие одаренного ученика», и «Мир профессий».

Кроме основных видов работ, таких как диагностика, коррекционно-развивающие занятия, просвещение и профилактика, консультации, организационно-методическая работа. Педагог-психолог сопровождает олимпиадное движение, проектную деятельность, самоуправление школы, дебатный клуб, посещает уроки.

Мы работаем с учащимися, которые участвуют в олимпиаде над развитием словестно-логической памяти, творческого воображения при решении задачи, работаем над многоканальностью мышления, целеполагания и умения концентрировать творческие усилия. Это развивает у учащихся управленческую и информационную компетенцию.

С детьми, которые включены в проектную деятельность, работаем на развитие навыков публичного выступления, развитие лидерских качеств, коммуникативных способностей, над умением ставить проблему, исследовать ее и доказывать. Такая работа позволяет нам развивать компетенцию самоменеджмента, коммуникативную и информационную компетенций.

Работая с учениками, членами самоуправления школы, мы развиваем навыки эмоционального настроения, приемы волевой мобилизации, развивая управленческую, социальную информационную компетенцию.

Наблюдение на уроках позволяет нам проектировать и проводить экспертизу микросценариев. Микросценарий – это руководство к действию, инструкция для учителя, позволяющая ему так построить диалог с учеником, так сместить акценты, чтобы в данный момент, на данном материале включить элементы компетентностного подхода и привести к субъект-субъектным отношениям. Микросценарий представляет собой конкретный пример реализации компетентностного подхода в образовании.

Самоанализ и рефлексия на уроках проводится как учителем, так и учеником. Это формирует позитивную развивающую среду.

Проводятся групповые, индивидуальные консультации.

Компетентность - непосредственный результат образования, выражающийся в овладении учащимися определенным набором способов деятельности. Освоить деятельность (в отличие от действия) через подражание невозможно, поэтому учащийся начинает управлять своей деятельностью, используя различные результаты образования, формируя собственный ресурсный пакет, необходимый для формирования компетенции. Именно на это и направлена деятельность психолога, учителей и родителей, что положительно сказывается на развитии учащихся.

ПСИХОЭМОЦИОНАЛЬНОЕ ЗДОРОВЬЕ ДЕТЕЙ В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ

Мамбеталина Алия Сактагановна,
к.пс.н., заведующая кафедрой психологии
Евразийского национального
университета им. Л. Гумилёва

«Психоэмоциональное здоровье детей в современном обществе»

- ▮ Определение понятия здоровья, факторы, определяющие здоровье населения
- ▮ Психолого-педагогическая сущность понимания индивидуального здоровья ребенка
- ▮ Перинатальная психология в становлении психоэмоционального здоровья ребенка
- ▮ Внутренняя картина здоровья детей и подростков.
- ▮ Эмоции человека. Методы и механизмы регулирования эмоций

1. Здоровье – это состояние полного физического, духовного и социального благополучия. Составляющие здоровья: социальное здоровье, физическое здоровье и психическое здоровье.

Факторы, определяющие здоровье:

- доход и социальный статус
- социальный поддержка
- образование
- работа и ее условия
- физическая среда
- биология и генетика
- практика личного здоровья и навыки
- здоровое детство
- службы здоровья.

2. Главным в понимании здоровья на индивидуальном уровне есть соотношение разных компонентов здоровья:
физического здоровья,

психологического здоровья,
социального здоровья,
духовно-нравственного здоровья,
экологических аспектов.

Показатели физического здоровья ребенка в человеке.

1. Заболеваемость, то есть наличие (отсутствие) хронического заболевания на момент обследования.
2. Функциональное состояние органов и систем организма.
3. Уровень достигнутого физического и нервно-психического развития.
4. Резистентность организма, степень его сопротивляемости к неблагоприятным воздействиям.
6. Психосоматические дефекты.
7. Физическая подготовленность.

Показатели психического здоровья.

1. Отсутствие (наличие) психических заболеваний.
2. Уровень психического развития, функционирование ЦНС.
3. Эмоциональный фон (настроение, переживание).
4. Самочувствие, самоидентичность.
5. Адаптация в новых условиях.
6. Умственная работоспособность.
7. Особенности личности (активность, тревожность, креативность).
8. Показатель успешности освоения программы.

Социальное здоровье личности.

- ▮ Характер взаимоотношений (с близкими, сверстниками, педагогами, незнакомыми взрослыми).
- ▮ Способы общения с окружающими людьми.
- ▮ Здоровый образ жизни.
- ▮ Отношение к своему здоровью и здоровью окружающих.
- ▮ Социально-гигиенические знания и навыки.

Духовно-нравственное здоровье

Жизненные ценности.

Приоритеты.

Идеалы.

Оценка и самооценка.

3. Перинатальная и пренатальная психология— это направление психологии, занимающееся изучением условий становления психики ребёнка, находящегося в утробе матери или только что родившегося. Основоположником перинатальной психологии считают доктора Густава Ханса Грабера, сформировавшего в 1971 году в Вене Международную исследовательскую группу по пренатальной психологии. А в 1986 году было

провозглашено о создании международной ассоциации пренатальной и перинатальной психологии и медицины. В перинатальной психологии выделяют две базовых аксиомы: наличие психической жизни плода; наличие долговременной памяти у плода и новорожденного.

Станислав Гроф, один из основателей трансперсональной психологии предложил теорию перинатальных матриц, согласно которой перинатальные события у человека фиксируются в виде четырёх основных матриц, соответствующих процессу беременности, родов и послеродового периода.

Первая перинатальная матрица: "Матрица наивности".

Вторая перинатальная матрица: «Матрица жертвы».

Третья перинатальная матрица: «Матрица борьбы».

Четвертая перинатальная матрица: «Матрица свободы».

4. Внутренняя картина здоровья (ВКЗ) – это особое отношение личности к своему здоровью, которое выражается в осознании его ценности и активно-позитивном стремлении к его совершенствованию. Образ «Я» и отношение ребенка к здоровью различны на разных возрастных этапах.

Отрицательное влияние на формирование ВКЗ оказывает эмоциональное неблагополучие ребенка. В психологической литературе эмоциональное неблагополучие детей рассматривается как отрицательное состояние, возникающее на фоне трудноразрешимых личностных конфликтов.

В зависимости от направленности конфликта выделяются три группы детей с эмоциональными нарушениями:

1. Дети, эмоциональные проблемы которых связаны в основном с межличностными отношениями.

2. Дети с выраженными внутриличностными конфликтами.

3. Дети, эмоциональные проблемы которых проявляются как во внутриличностном, так и в межличностном конфликтах.

Внутренняя картина здоровья формируется у ребенка в процессе социализации, воспитания, но имеет и определенные соматические и индивидуально-природные детерминанты.

Развитие ВКЗ ребенка осуществляется поэтапно и по мере его взросления перемещается внутрь личности, проявляясь в его поведении.

5. Эмоции— это субъективные реакции человека и высших животных на любые внешние и внутренние раздражители. Эмоции — это личное отношение, реакция человека на происходящие с ним события; они сопровождают все процессы жизнедеятельности человека и вызываются, в том числе, ситуациями, которые существуют лишь в воображении.

Универсальные типы реакций (нейрокультурная теория эмоций П. Экмана).

Базовые эмоции - 6: страх, гнев, печаль, отвращение, радость, удивление

Эмоциональный интеллект — это умение распознавать свои и чужие эмоции и управлять ими. EQ- коэффициент эмоционального развития продолжает развиваться на протяжении всей жизни.

Эмпатия-главная эмоция педагога, способность проявлять в тех или иных ситуациях эмпатию -понимать и сопереживать другому человеку.

Объект регуляции для человека - собственные поступки и действия, присущие ему психические явления (процессы, состояния, свойства).

Психическая саморегуляция – это воздействие человека на самого себя с помощью слов и соответствующих мыслительных образов.

Основные компоненты стрессоустойчивости:

1. Ощущение важности своего существования.

2. Чувство независимости.

3. Способность влиять на собственную жизнь (открытость и интерес к изменениям, отношение к ним не как к угрозе, а как к возможности развития).

▮ Внешние ресурсы психологической устойчивости:

-общение с дорогими людьми;

-симпатия и поддержка окружающих;

-сохранение или желаемое изменение статуса (семейного, социального).

▮ Саморазвитие:

Коррекция настроения личности и взглядов на жизнь.

Умение радоваться жизни.

Философское отношение к событиям.

Юмор и умение избавляться от гнева.

Оптимизм и позитивное восприятие окружающей действительности.

Поддержка физической выносливости.

Активность и подготовка.

Акцент на процесс, а не на результат.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ПСИХОЛОГА С РОДИТЕЛЯМИ ОДАРЕННОГО РЕБЕНКА

Марченко Елена Викторовна

педагог-психолог

ГУ «Специализированная школа-лицей №1

для одаренных детей горела Экибастуза»

В инструктивно-методическом письме на предстоящий 2021-2022 учебный год, для специализированных организаций образования выделена основная цель – воспитание нравственного, ответственного, инициативного и компетентного гражданина Казахстана. На данном этапе развития образования важно не только наращивать, развивать интеллектуальный потенциал, развивать критическое мышление и творческие способности учащихся, но и

воспитывать личность, способную реализовать свой талант, готовую к жизненному самоопределению и созидательной деятельности.

Как бы мы ни рассматривали роль и вес природных факторов или влияние целенаправленного обучения и воспитания школы на развитие личности и одаренности ребенка, значение семьи является решающим. Работа с родителями является одним из важнейших аспектов работы школьной психологической службы, направленной на сохранение психологического здоровья детей через формирование общего воспитательного «поля» вокруг ребенка, обеспечивающего согласованность воздействия взрослых. И что бы взаимодействие с родителями одаренного ребенка было успешным необходимо учитывать некоторые факторы: Во-первых, спецификой работы педагога-психолога с родителями является то, что, родители одаренного ребенка чаще всего:

- нередко сами талантливы и именно в качестве родителей;
- имеют высокий уровень образованности и высокий социальный статус;
- высокий уровень занятости;
- родители имеют высокие родительские амбиции к сфере достижений своего ребенка.

- показывают высокий уровень ожиданий относительно качества образовательного процесса;

- родители одаренных детей очень любят говорить о своих детях. Часто они напрямую восхищаются ребенком, рассказывают о его необыкновенных возможностях, замечают и недостатки ребенка, однако важно понимать, что, критикуя ребенка, родители ревниво следят за тем, достаточно ли высоко окружающие оценивают их ребенка.

- особо одаренные дети часто появляются у родителей в зрелом возрасте. У этих родителей к обычной заботе добавляются еще и болезненно трепетное отношение ко всему, что происходит с ребенком, преувеличенное внимание к каждому поступку ребенка, мнительность и родительская тревожность.

Второе, что надо учесть для успешного взаимодействия, это особенности детско-родительского взаимодействия и контакта родителей со школой. Условно их можно разделить на 3 категории.

Первая категория «отстраненные» родители, которые в силу своей занятости все вопросы по воспитанию и развитию своего ребенка перекладывают на плечи школы.

Вторая категория родителей, так называемые «детоцентричные» (В. С. Юркевич). Ребенок для таких родителей – единственный смысл в жизни. Такие родители проявляют особое внимание к школьному обучению своего ребенка, часто напрямую вмешиваются в образовательный процесс, при этом

наблюдается определенная попустительская позиция в отношении развития у ребенка ряда социальных и бытовых навыков.

Третья категория «активные» родители. Этих родителей с детьми объединяют общие познавательные интересы. Содержательная сторона развития ребенка для них всегда более приоритетна, чем отметки сами по себе. В этих семьях отмечается хороший эмоциональный контакт, гармоничные отношения, основанные на взаимном уважении,

Важно иметь в виду, что по ряду причин один и тот же родитель может переходить из одной категории в другую.

Категории родителей	«Отстраненные» родители	«Детоцентричные» родители (В. С. Юркевич)	«Активные» родители
Особенности категории	Безучастие, постоянная занятость, перекладывание ответственности	Гиперопека, «симбиоз», строгий, постоянный контроль или вседозволенность	Совместная познавательная деятельность, устойчивые дружеские отношения
Трудности у детей	В коммуникации В социализации Деструктивное поведение	Беспомощность Трудность в принятии решений В социализации	-
Задача психолога	Привлечение к деятельности ребенка, к школе, к совместной работе.	Разъяснительная работа с родителями, «определение границ».	Поддержка.

Анализируя данные таблицы, мы можем сделать вывод, что психологическое взаимодействие с семьей, одаренного ребенка, касается прежде всего сопровождения детско-родительских отношений, с целью сохранения психологического здоровья семьи, развития личности ребенка и его формирования как субъекта жизнедеятельности: целеустремленного, инициативного, активного, самостоятельного, уверенного в себе, члена общества. А также в выработке индивидуального стиля воспитания с учетом: а) ресурсов родителей (личностных, эмоциональных, когнитивных), б) возрастных и индивидуальных особенностей ребенка, в) ресурсов семьи и ближайшего социального окружения.

И третья составляющая, это готовность родителей к взаимодействию. В работе с родителями традиционно выделяли две области взаимодействия: групповую и индивидуальную и недавно у нас появилась третья форма – дистанционная.

Для успешного взаимодействия с родителями психологу необходимо построение партнерских, равноправных и доверительных отношений с родителями, поэтому вхождение в жизнь семьи должно быть постепенным и осторожным.

Современные дети, современные родители, новые условия, требуют от психолога новых форм сотрудничества и взаимодействия. Наиболее актуальными становятся интерактивные формы, которые направлены не только на освоение определенных знаний, но и на формирование у родителей новых качеств и практических умений. Развивают способность анализировать различные ситуации и находить конструктивные, практические решения, что в первую очередь способствует улучшению детско-родительских отношений и укреплению психологического здоровья семьи.

При всем многообразии интерактивных форм, работу с родителями лучше начинать с традиционных, знакомых родителям, например, родительское собрание с включением интерактивных приемов, т.е. частичной активностью. А затем по мере появления доверия к психологу, друг к другу постепенно повышать активность родителей.

Например, собрание для пап «Растет дочка! Растет сын». Необходимость в этом собрании возникла из-за обращения мам, с проблемой отсутствия желания со стороны пап участвовать в жизни класса. В ходе собрания использовались приемы «Работа в малых группах» и «Презентация». Папы изучили теоретический материал и создали презентации: «Какие качества прививает отец сыну», «Какие качества прививает отец дочери». Это способствовало более тесному знакомству родителей друг с другом, с психологом, что позволило перейти к более активным формам. Главная задача которых не столько информирование родителей, сколько побуждение к размышлению, к поиску других, непривычных способов воздействия, позволяют родителям услышать разные точки зрения, мнения.

Тренинг — это активная форма работы с родителями, которые хотят изменить свое взаимодействие с собственным ребенком, сделать его более открытым и доверительным. Цель - развитие определенных практических навыков таких как определение носителя проблемы (Т. Гарднер), распознавание цели деструктивного поведения ребенка (по А.Адлеру), приему активного слушания, построению «Я – сообщения». Тренинги вызывают большой интерес со стороны родителей. Отзывы показывают, что тренинги зарекомендовали себя как эффективное средство развития толерантного общения, преодоления внутрисемейных конфликтов «отцов и детей», установления позитивных отношений как между родителями, так и между родителями и детьми. Важно,

чтобы родители уходили с занятия с вопросом «Что дальше?». Родительские тренинги способствуют формированию родительского коллектива.

Круглый стол. Цель - добиться взаимопонимания и сотрудничества на основе обмена информацией в совместной деятельности. Это форма позволяет взглянуть на проблему с разных позиций. Особенность этой формы в том, что все участники должны выражать мнение только по поводу обсуждаемого вопроса, происходит обмен мнениями, но решения открыто не принимаются. Чаще всего круглый стол играет скорее информационную роль, а не служит инструментом выработки конкретных решений.

Кейс- технологии. Достаточно новая технология в работе с родителями. **Кейс-метод или метод ситуационного анализа** основан на обучении родителей путем решения конкретных задач – ситуаций (решение кейсов). Этот метод представляет собой изучение, анализ и принятие решений по ситуации (проблеме), которая возникла в результате происшедших событий, или может возникнуть при определенных обстоятельствах в тот или иной момент времени. (с целью профилактики) Родители должны проанализировать ситуацию, разобраться в сути проблем, предложить возможные решения и выбрать лучшее из них. Ситуация может быть предложена как в текстовом варианте, так и в фотографии. Работа проводится в группах, количество групп зависит от предложенной ситуации. Родителям предлагается кейс, который включает:

- Ситуацию – случай, проблема, история из реальной жизни, художественной литературы
- Контекст ситуации - хронологический, исторический, контекст места, особенности действия или участников ситуации.
- Комментарий ситуации, представленный автором

Так же родителям можно предложить теоретический материал, по данной теме, этот же материал можно заранее разослать в родительские чаты или разместить на сайте школы. Это очень интересный, но весьма энергозатратный метод для ведущего, потому что дискуссия занимает центральное место в кейс-технологии. При этом большая нагрузка ложится на плечи ведущего, который должен быть достаточно эмоциональным в течение всей дискуссии, разрешать и не допускать конфликты, создавать обстановку сотрудничества и, самое главное, обеспечивать соблюдение личностных прав всех участников группы. На мой взгляд, большой плюс этого метода в том, что кейс-метод позволяет изучить эмоционально сложные ситуации в безопасных условиях, а не в реальной жизни. Родители могут учиться без чувства тревоги за неприятные последствия, которые могут возникнуть при принятии неправильного решения

Консультирование относится к индивидуальным формам работы. Кроме традиционного индивидуального консультирования у нас в лицее хорошо себя

зарекомендовало консультирование в формате «Панорамный диалог». Такое консультирование проводится дважды в год. После общешкольного мероприятия (собрания, конференции), родители могут пройти в холл школы, где их ждут педагоги и получить консультацию по вопросам обучения и развития своего ребенка. Часть вопросов решается сразу на месте, для некоторых оговаривается дополнительное время встречи или есть возможность перенаправить родителя к специалисту в компетенции которого решить его.

При работе с родителями, психологу очень важно помимо владения различными техниками проявлять искренность, безусловное позитивное принятие родителя, то есть главным является отношение психолога к родителю и умение его проявить. В работе с родителями одаренного ребенка психолог должен не просто уметь убеждать, а приводить доводы, аргументировать, а для этого обладать базой научных знаний, оперировать понятиями, быть в курсе современных тенденций, постоянно повышать свой профессиональный уровень. Из выше сказанного можно подвести итог, что слагаемые успешного взаимодействия: ЭТО

- Эмпатия, искренность и открытость
- Высокий профессионализм
- Равноправные и партнерские отношения
- Позитивная информация, позитивная перспектива, аргументация
- Личностно-ориентированный подход
- Системность в работе, выражающаяся в актуальности, последовательности и логичности работы с родителями на всех ступенях школьного обучения детей
- Соблюдение личных границ Установление зоны ответственности

Работа с родителями одаренных детей имеет свои особенности и прежде всего в том, что она направлена не столько на просвещение, не сводится к передаче информации, а предполагает развитие личностных качеств родителя, осознанию его взаимоотношений с ребенком, способности сознательно действовать и изменять действительность.

ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ ПРОЦЕСС В ДИСТАНЦИОННОМ ФОРМАТЕ

Оразалин Ахмет Ернарвич,
учитель математики лицея-интерната
«Білім-Інновация»
г. Кокшетау Акмолинской области

Образовательный процесс в дистанционном формате

Все мы знаем что пандемия оказала очень огромное влияние на сферу нашей человеческой жизни, в том числе и на образование. Каждое учреждение по-разному находило пути к решению оптимального обучения своих учеников.

1. Синхронное и асинхронное обучение

Мы организовали процесс обучения, поделив на два формата: синхронный и асинхронный.

Синхронное обучение это обучение, которое проводилось посредством стриминга (онлайн), точнее в виртуальном классе с посещением учеников и учителей в определенное время. Уроки в данном формате проходили до обеда.

Асинхронное обучение это обучение, которое проводилось посредством онлайн-ресурсов с применением аудио- и видеоматериалов. Уроки в данном формате проходили после обеда.

При данных форматах обучения количество часов у учителей не сокращалось.

Преимуществами данных форматов обучения являлись удобство, контроль, практичность, а недостатками-адаптация учителей и учеников.

2. Гибридное обучение

В третьей четверти министр образования РК Асхат Канатович разрешил обучение в 9 и 11 классах в традиционном формате. И в это время приходилось комбинировать и традиционный формат, и онлайн формат обучения который из себя представляет гибридное обучение. Некоторые учителя в нашем учебном заведении преподавали в формате гибридного обучения. С учетом того что классы в учебном заведении в традиционном формате обучения должны были быть до пятнадцати человек, соответственно нагрузка у некоторых учителей увеличилась.

Преимуществами данного формата обучения было усвоение материала, соблюдение санитарных норм, а недостатком было увеличение часов у учителей.

3. Преодоление трудностей в составлении школьного расписания

Школьное расписание является основным элементом в обучении. Самое главное нужно было распределить правильно часы между учителями и классами. Немаловажную роль в школьном расписании являются синхронизация и оповещение. То есть когда переводились на гибридное обучение или были определенные моменты изменений в расписании, было

очень удобно в самой программе представлены синхронизация и оповещения об изменениях поступали индивидуально и учителю, и ученику.

4. Проведение СОР/СОЧ в дистанционном формате

Мы организовали СОР/СОЧ в дистанционном формате посредством различных ресурсов как Exam.NET, Nearpod и сама платформа EduPage. В первое время у учителей была адаптация к данным ресурсам, так как в большинстве они имели много различных функций, в которых было сложно разобраться в первое время.

Преимуществами проведения в СОР/СОЧ были разнообразность ресурсов, различные форматы проведения, а недостатками были ограниченность времени у учеников и списывание между учениками.

5. Гибкая платформа EduPage

В учебных заведениях «Білім-Інновація» используют платформу EduPage. В чем состоит его гибкость?

Во-первых, у каждого учителя и ученика есть свой персональный аккаунт, посредством которого ведется обучение, учитель и ученик могут обмениваться сообщениями по поводу самих уроков и их заданий

Во-вторых, осуществляется контроль учеников посещения занятий учителями. Если ученик опоздал на занятие или отсутствовал на занятии, то данная информация отображается в платформе EduPage и моментально приходит уведомление о данной информации непосредственно самому родителю ученика.

В-третьих, присутствует эффективная обратная связь. То есть если ученик не выполнил задание, учитель оставляет комментарии и родитель получает уведомление об этом.

В-четвертых, удобное размещение учебных материалов. Учителя загружали материалы своих уроков в самой платформе EduPage, а именно сами ссылки, презентации, документы и т.д.

В-пятых, мобильное приложение EduPage. Платформу очень удобно использовать в самом приложении, которое доступно на iOS и на Android. Учителя и ученики могут сразу увидеть любые изменения в расписании, так как приходит оповещение об изменении расписания, а родителям доступна обратная связь и тем самым контролировать своего ребенка.

Дистанционный формат обучения показал гибкость учителей к изменениям формата в обучении, а также родители поняли что труд учителей является бесценным для всего нашего общества.

«ҚАЗІРГІ БАЛАЛАРДЫ ТӘРБИЕЛЕУДЕГІ АТА-АНАЛАРДЫҢ ЗАМАНАУИ КӨЗҚАРАСТАРЫ»

Такишева Гульнара Дюсембаевна

Алматы облысы, Талдықорған қаласының дарынды
балаларға арналған үш тілде
оқытатын №20 арнаулы лицей педагог-психологы,
«Жаңашыл ұстаз» атағының иегері

Психологиялық-педагогикалық қызметтің негізгі мақсаты білім беру жүйесінде оқушылардың өзіндік дәлелдерін анықтау мен қатар психологиялық қолдау болды.

2020-2021 оқу жылының ішінде психологиялық қолдау оқушылар, педагогтар, ата-аналармен бірлесіп жүргізілді.

Қазіргі балалардың тәрбиелеудегі заманауи көзқарас бойынша :

Эмоционалды интеллект деңгейлеріне

Оқуға деген қызығушылықтарына

Тандау пәндеріне

Интеллект деңгейлеріне

Қобалжу деңгейлеріне

Өзіндік бағалауларына

Қарым-қатынас деңгейлеріне

Эмпатиясы, жаңашырлығына баса назар аударылады.

Сонымен қатар ең негізгі бұл ата-аналармен жұмыс болды, өйткені заманның талабы бойынша пандемияға байланысты бала қашақтықтан білім алды. Сондықтан ата-аналармен келесі мәселелер бойынша ақпаратты жұмыс жүргізілді:

Баланың қашақтықтан білім алғаны – жағымды, жағымсыз жақтарына толық тоқталдық- 100% лицей бойынша

Қиындықтардан қалай шығатындығымыз туралы ақпаратты – 100% ата-аналармен қаралды

Қалай көмек ету мұғалім, бала, ата ана бірлесіп жолдарын – 5-6 сынып - 123 оқушыға-29,1% , 7-8- 167 оқушыға - 39%, 9-11-136 оқушыға-31,9% - лицей бойынша 426-100% жүргізілді

Интернеттегі платформалардың тиімділігі туралы-100% ақпарат берілді

Кинессиология жаттығулары туралы- миға , ағзаға көмек беру жаттығуларын бірлесіп үйрену және қолдану -100% лицей бойынша жүргізілді

Ата-аналар жиналыстарында және тренинг жаттығуларында ата-ананың баламен іс-әрекеті қандай болу керек, қалай қолдау, көмек көрсетуге балаға баса назар аударылды. Ата-аналарға қолдануға келесі ақпарат берілді үйретуге балаға , қолдануға :

1. Қызықты іс бастауға
2. Дұрыс қарым-қатынас орната білуге
3. Достарына көмек көрсетуге, сыйлауға
4. Өз білімімен бөлісуге

5. Шығармашылыққа, тілдерді үйренуге көңіл бөлуге
6. Жаңа білім алуға ниеттенуге
7. Басқаруды (лидер болуға) үйренуге
8. Өз ұжымының жұмыстарына қатысуға
9. Достарының құрметіне ие болуға
10. Біреуге жақсылық жасауға
11. Ерекшеленуге- шығармашылығымен күнделікті жаңа нәрсеге ұмтылуға
12. Өзін тәрбиелеуге

Қашықтықтан оқыту кезеңінде 5-11 сынып оқушыларының ата-аналарына «Баланың неге оқуға көңілі жоқ...», «Подросток не хочет учиться...» атты ақпаратты кеңес берілді.

Берілген ақпараттың мақсаты: жасөспірімнің қалыптасуының кестесі мен жаңадан қалыптасулары және балаға қолдау көрсету туралы ата-аналарға кеңес беру.

Қатысқан сыныптар бойынша сынып жетекшінің 1 ж/ж қорытындалауы бойынша баяндамасымен қатар ата-аналарды сыныптың әлеуметтік эмоциялық ахуалымен таныстыру жүргізілді және педагог психологтың ақпаратты кеңесі берілді.

Берілген ақпаратта ата-аналарға келесі кеңестер таныстырылды:

1 Жасөспірімнің қалыптасуының кестесінде балалық шақпен ес кіру шағы, ер жету шағы ескерілді

2 Баланың оқуға неге көңілі жоқ екендігін анықтау мен психологиялық тұрғыдан қалыптасуына көңіл бөлінді

3 Білімнің керек екендігіне көңіл боліп, әр кез баланың мақсат-мүдделеріне назар аударып, қамқоршы болуға кеңес берілді

Мектеп бойынша әр сыныптан ата-ана сауалнамаға қамтылып жауап қайтарып өз ойларымен бөлісіпті

Ата-аналар жауап бергенде баланың бастаған істі аяқтауға тырысу керек деп, табандылығын нығайту керек деп және үйде жағдай жасалынғаны туралы сабақ орындауға, баланың достарын білеміз деп көрсетіпті.

Ата-аналарға диагностика бойынша түсірілген оқушылардың өмірге деген құштарлықтарын және өзіндік дәлелдерін байқау, сонымен қатар мектепшілік қызығушылықтары, болашаққа деген мақсаттарымен өзіндік эмоционалды көңіл күйлері, өзіндік бағалау және эмпатиялық көзқарастарымен, қарым-қатынас деңгейлерін, бопсалау, әлемжеттікке деген көзқарастарын мектеп психологі диагностикалық картаға түсіріп, көрсетіп, таныстырып отырады.

Мектеп бойынша әр ата-ана баласының өзіндік дәлелін біліп, ұстаздармен бірлесіп білімге деген құштарлықтарын арттыруға тиіс.

Оқушылардың өзіндік дәлелдеріне, сана-сезімдеріне, бақылауларына ата-аналар мен ұстаздар назар аудару керек. 100% оқушылар қадағалауда болу қажет

Диагностиканың қорытындысы бойынша әр сынып бойынша ата-аналарға және сынып жетекшілеріне психологиялық ақпарат беріліп, пән мұғалімдеріне әр оқушының таңдау пәндеріне назар аударылып жарыстарға дайындау туралы

және сынып ұжымдарының бірлесіп жұмыс істеу,білім алуға қолайлы әдістемелер іздестіру туралы ұсыныстар беріледі.

Жүргізілген жұмыстар бойынша келесі ақпараттар қамтылды:

«Өмір дегеніміз ...» 5-11 сынып оқушыларымен қыркүйек айында ZOOM платформасы , WhatsAap, эл.почта арқылы сынып жетекшілерімен бірлесіп диагностикалық сараптама әңгімелесу арқылы жүргізілді , барлық сынып оқушылары белсенді қатысып,өз ойларымен болісіп, «өмір қымбатсын маған» деп – 100% көрсетті, өмірге деген көзқарастары -100% оңтайлы екендігін көрсетті.

Диагностикаға қатысқан 5-6 сынып бойынша оқушылар саны – 123 оқушы -29,1 % мектеп бойынша

Диагностикаға қатысқан 7-8 сынып бойынша оқушылар саны- 167 оқушы- 39 % мектеп бойынша

Диагностикаға қатысқан 9-11 сынып бойынша оқушылар саны- 136 оқушы- 31,9% мектеп бойынша

«Өмір дегеніміз...» атты диагностикаға қатысқан мектеп бойынша барлығы 426 оқушы- 100% қатысты.

«Жизненные ценности», «Өмірлік құндылықтар» туралы 9-11 сынып 136 оқшыларына -31,9% мектеп бойынша кеңес-аффирмациялар ZOOM платформасы , Watsap, эл.почта,телеграмм арқылы тапсырылды, оқушылар қолдануда

Қараша айында ZOOM платформасы арқылы 10-11 сынып 75 оқушымен – 17,6% мектеп бойынша « Өмір қымбатсың маған» атты ақпаратты үстел жүргізілді,қатысқан сынып жетекшілер, мектеп инспекторы Куралева А.Б және ТЖО Естибаева Ж Х, оқушылар ортаға өз ойларын айтып, дұрыс шешім,дұрыс бағыттар таңдауларына тоқталып,өз өмір жолдарына жауапкершілікпен қарауда.

Әр бір жеті сайын сыныптарға түзету-коррекциялық видеокеңестер жіберіліп,ZOOM платформасы, Watsap арқылы талдау жүргізілді ,жіберілген бейнероликтер агрессияға,буллингке, әлімжеттікке,зорлық-зомбылыққа, жыныстық сипаттағы зорлық-зомбылыққа қалай қарсы тұру,не істеу керек,не шара қолдану кеңесің беріп, оқушыларға тиімді алдын-алу шаралары болып ,мұқият көріп шықты.Мектеп бойынша 426 оқушы қамтылды – 100%

«Я ребенок ко мне пристают ,что делать?» , «Мен баламын,маған әлімжеттік көрсеткен кезде не істеуім керек ?» атты бейнеролик, жыныстық сипаттағы әдімжеттікке қарсы танысқан 7-9 -228-53,2% оқушы, сонымен қатар 5-6 сынып -123-29,1% оқушыларымен алдын алу әңгімелесулер өтті.

«Безопасный Интернет» , «Интернет қауіпсіздігі» атты бейнеролик-презентациясы Интернет арналған, 5-11 сынып -426 оқушыға тапсырылып, алдын алу шаралары жүргізілді

« Правила безопасного Интернета» , « Интернет қауіпсіздігі туралы ережелері» 5-8 сынып оқушыларына кеңес берілді

« Что такое буллинг,как защитить себя ?» 7-9 сынып оқушыларымен жүргізілді, 228 оқушы қамтылды-53,5% мектеп бойынша

«Әлемжеттік дегеніміз не?» 8-11 сынып оқушыларымен жүргізілді- 217 оқушы-50,9% мектеп бойынша қамтылды

«Кибербуллинг, опасность кибербуллинга» ақпаратты блок 5-11 сынып оқушыларымен жүргізілді- 426 оқушы-100% танысты.

« Правила безопасности детей» ата-аналар мен мұғалімдерге кеңестер берілді

«Советы родителям по безопасности детей» 426-100% оқушының ата-анасы , сынып жетекшілері мен ұстаздарда танысты.

«Отбасылық психологиялық кеңестер» 426-100% оқушының ата-анасы кеңес алды

« Пособие по самодисциплине» , «Өзіндік бағыт беру әдістемесі» 5-11 сынып оқушыларымен жүргізіліп,қолдануда -426 оқушыға берілді

«Профилактика пользования телефоном»- 426 оқушыға мектеп бойынша берілді және ата-аналарға берілді.

«Правила позитивного мышления» рекомендации- 426 оқушыға мектеп бойынша берілді

«Если ребенок испытывает страх» мұғалімдер мен ата-аналарға арналған кеңес « Огни Алатау» сайтында және баспасында жарияланды қыркүйек айының № 104-106

«Саттілікке бір қадам» аффирмациялар 9-11 сынып оқушыларымен талдау жүргізілді- 136 оқушыға -31,9% тапсырылды

«На пути к успеху» 5-11 сынып оқушыларымен әңгімелесу өтті, өткізілген алдын алу шараның мақсаты өзіндік дәлелдеріне,бақылауларына, қарым-қатынас деңгейлеріне назар аударып,жаңашырлық танытып,дұрыс мақсат қоя білу,уақытты үнемдеп,білім алуға, тәлім –тәрбиесіне назар аударып, адами қасиеттерін дамыту болды -426 оқушы-100% қамтылды

Берілген «Өзіндік бағыт беру әдістемесін» 5-11 сынып -426 оқушылары жүргізіп,ұстанымдарына берік болуды ұйғарды.

Өзіндік баға беру декларациясы әдістемесі бойынша 1 ж/ж 5-11 сынып оқушылары, барлығы 426 оқушы өздеріне деген шынайы көзқарастарымен қарап,өмір жолдарына адал, жақсы ниетте мақсаттар,жобалар құруда,мінез-құлықтарына байланысты әр бір оқушыға психологиялық-педагогикалық мінездеме толтырылып сынып жетекшілеріне тапсырылды, жеке құжаттарына тіркелді.

Агрессияға,жаман қарым-қатынастың алдын алу үшін тренинг жаттығулары,кинессиология жаттығулары 8-11 сынып -217 оқушымен жүргізілді

Мектеп бойынша мұғалімдер мен ата-аналар , 5-11 сынып оқушылары кинессиология жаттығуларымен таныстырылды. Кинессиология жаттығуларының мақсаты: есте сақтау мен зейінді жақсартуға, жұмысқа кірісуге,қобалжу мен шаршағанға қарсы тұратын жаттығулар.

Сыныптар бойынша оқушыларға денсаулықты сақтауға келесі жаттығулар берілді:

1.Дененің орта бөлігін қиылыстыратын қимылдату. Бұл жаттығулар мидың 2 жақ бөліктерінің қатар жұмыс істеуін жақсартады.- 5-бсынып аралығында -

121оқушы қолдануда – 28,6%, 7-8 сынып аралығында-167 оқушы -39,4%, 9-11 сынып аралығында-135 оқушы-31,9%

А. Қиылысқан адымдар мен секірулер (музыка ырғағымен немесе әнмен жасауға болады). Оң қол мен сол аяқтың, сол қол мен оң аяқтың қимылы қатар келетіндей секіру керек. Алға, артқа секіріп, жан-жаққа көз жүгірту керек. Ал жүргенде оң қолды сол тізеге, сол қолды оң тізеге тигізіп жүру керек. Б.«Жалқау сегіздіктер» жаттығуы. Оң қолмен қарындашты алып, қағазға ширектік белгісін салу. Сосын сол қолмен салу. Содан кейін екі қолмен қатар салу. Одан соң ауаға салу.

В.. «Қос сурет». Екі қолға қатарынан екі қалам немесе қарындаш алып қағазға қандай сурет болса да салу керек. Екі қол қатар қимылдау керек:

- бір-біріне қарама-қарсы,
- жоғары — төмен, оң қолмен жоғары, сол қолмен төмен немесе керісінше.
- қарама-қарсы бағыттарға.

Г. «Сегіздіктегі әліпби».

Мынадай тәртіппен әріптерді ширектік белгісінің ішіне орналастырып жазу:

- симметриялы, ұқсас әріптерді сегіздіктің ортасының оң жағына, сол жағына мысалы: х, ф.
- ассиметриялы, солға қарай дөңгеленген әріптерді сегіздіктің сол жағына, мысалы: а, ә, э.
- ассиметриялы, оңға қарай дөңгеленген әріптерді сегіздіктің оң жағына қарай.

Д. «Піл» жаттығуы

Тізені бүгіп, басты иығымызға тақап, жазатын қолымызды алға созамыз. Ауаға «жалқау сегіздік» белгісін жазамыз (кеуденің жоғарғы бөлігі, қабырғалар қолмен бірге қимылдау керек). Екі қолмен алма — кезек жазу керек.

Е. «Мойынды айналдыру». Терең тыныс алып, иықты бос ұстау, басты тура төмен қарату. Жаймен басты айналдырып, тынысты шығарғанда денені босату. Иекті аздап айналдыру. Бұл жаттығу баланың дауысының жақсы шығуына әсер етеді.

Е. «Рокер» жаттығуы (көп отырғаннан кейін жасалады). Кілемше үстіне отырып, қолды тіреп, соған сүйену. Алға, артқа қапталға аяқпен қимылдар жасау арқылы жамбасқа массаж.

Ж. «Тыныс алу» жаттығуы

Түскі ас ішер алдында жасалады. Бұл жаттығу асты дұрыс қорытуға септігін тигізеді. Өкпедегі барлық ауаны жайлап шығару, қолды кіндік үстіне қою, Ішті шар тәрізді үріп, терең тыныс алу, жайлап тынысты шығару. Өкпеге ауа тереңірек жету үшін арқаны бұгу керек.

З. «Отырып қиылысқан адымдар». Кілемшеге отырыңыз да велосипед теуіп бара жатқаныңызды елестетіңіз. Оң шынтақ сол тізеге, сол шынтақ оң тізеге тию керек.

И. «Энергизатор». Үстелге отырыңыз. Қолды үстелге қою, басты қолдардың ортасына қою, тыныс шығару, жаймен терең тыныс алу, жаймен басты көтеру маңдайдан бастап, сосын мойынды, сосын дененің жоғарғы

бөлігін, содан төменгі бөлікті көтеру. Иекті төмен түсіріп, тыныс шығару. Арқа бұлшықеттері созылғанша басты төмен түсіру. Денені бос ұстап, терең тыныс алу.

2. Дене бұлшықеттерін созу жаттығулары дененің тік қалпын сақтауға көмектеседі, ұзақ отырғандағы және кітап оқығаннан кейінгі шаршауды басады. 8сынып аралығында-81оқушы-19,3%, 9-11аралығында-135 оқушы-31,9%

А. «Үкі» жаттығуы. Оң жақ иықты сол қолмен ұстап, артқа қараймыз. Терең тыныс алып, иықты бұру. Сол жақ иықтан артқа қарап, иықты түзеу. Денені босатып, иекті кеудеге тигізіп, терең тыныс алу. Келесі сол жақ иықпен қайталау.

Б. «Қол белсенділігі» жаттығуы. Тынысты жаймен шығару. Оң қолды құлаққа тигізіп жоғары көтеру. Сол қолмен оң қолды ұстап, алға — артқа, төмен — жоғары қозғау.

В. «Аяқ басын бұғу». Оң аяқты сол тізеге қойып, массаж жасау. Аяқты созып, аяқтың басын алға, артқа созу. Келесі аяқпен қайталау.

Г. «Помпа» Қолды созып, орындықтың арқа бөлігін ұстау. Тыныс шығару, оң аяқты артқа созып, терең тыныс алып, табанды көтеру, тынысты шығарғанда табанды түсіру. 3 рет жасау. Күш сол аяққа түседі. Келесі сол аяқты созып қайталау.

Д. Орындыққа отыру, аяқты айқастыру, тізелерді бос ұстау, алдыға иілу, қолды жаймен түсіріп, тыныс шығару. Қолды көтеріп, денені тіктеп терең тыныс алу.

Е.Қолды белге қойып, аяқ араларын ашып, оң аяқты оңға қарай бұрып, сол аяқ алдыға қарайды. Оң тізені бүгіп, тынысты шығару, Тізені түзулегенде тыныс алу. Келесі аяқпен қайталау.

3. Миллиондаған жүйке жасушалары, яғни нейрондардың қызметін жақсартатын жаттығулар түрлерімен танысқан-5-11 оқушылары -423 -100%

А. «Ми тетіктері». Ыңғайланып отыру, оң қолды кіндік үстіне қою, сол қолмен сегізкөзге массаж жасау. Қолдарды кезектестіріп, жаттығуды қайталау.

Б.«Жер тетіктері». Оң жақ 2 саусақпен еріннің астындағы ойшықты басып, сол қолмен маңдайдағы ойшықты басу. Терең тыныс алып, тынысты шығару.

В.«Баланс тетіктері». Оң саусақпен оң құлақ артындағы ойшықты басып, сол қолды кіндікті басу. Терең тыныс алу. Сол жақ саусақпен сол құлақ артындағы ойшықты басып, оң қолмен оң кіндікті басып, тынысты шығару.

Г. «Ғарыш тетіктері». Оң қолдың 2 саусағымен үстіңгі ерінді, сол қолымызбен құйымшақты басамыз. Осылайша терең тыныс алып, омыртқа бойына энергия сіңіру.

Д.«Энергетикалық есінеу». Есінеп тұрғандай сезініп, саусақ ұштарымен екі жақты басу, терең тыныстап есінегендей дыбыс шығару.

Сонымен қатар ашықтықтан оқыту барысында төмендегідей іс-әрекеттер ескерілді:

- Оқушыларға психологиялық тұрғыдан арналған «Интернет қауіпсіздік» туралы жадынамалар жолданды;
- Пандемия кезінде өзің қалай ұстау және денсаулығын қалай күту туралы талаптар мен ұсыныстар берілді;

- Компьютер алдында көп отыратын болғандықтан көз жаттығуларын жасау туралы видео және жадынамалар көрсетілді;
- Оқушылардың бос уақытын денсаулығына тиімді пайдалану мақсатында, қызығушылығын арттыру үшін үй жағдайында қолданылатын әр-түрлі танымдық жаттығулар мен ойындар ұсынылды;
- Жасөспірімдердің денсаулығы мен өмірлік дағдыларын қалыптастыру және суицидтің алдын-алу бағдарламасын қашықтықтан ұйымдастыруға арналған ата-аналар мен оқушыларға арналған видеороликтер жолданды;

«Балаларымызды тұрмыстық зорлық-зомбылықтан сақтайық» атты жадынама құрастырылып, сынып жетекшілер көмегімен ата-аналар мен оқушыларға таратылды. Мақсаты - қазіргі жағдайдағы Интернет желілері адамдардың қатігездігін туғызатын жағдайлардың және тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу және психологиялық тұрғыдан денсаулықтарын сақтап қалу болып табылады. "Егер сен қиын өмірлік жағдайға тап болсаң" 5-11 сынып оқушылар үшін кеңес берілді

Кинессиология жаттығуларын оқушылардың денсаулықтарын нығайту үшін пән мұғалімдеріде қолдануда. Кинессиология жаттығуларының элементерін қолдануда- 100%

Ата-аналардың танысқаны жаттығулармен-5-11 сынып ата-аналары-100%

Жүргізілген жұмыстар қорытындысы бойынша әр сынып бойынша сынып жетекшілеріне денсаулықты сақтау туралы психологиялық ақпараттар берілді, пән мұғалімдеріне әр оқушының өзіндік дәлеліне және сынып ұжымдарының бірлесіп білім алуға психологиялық тұрғыдан оқушылардың денсаулықтарына қолайлы әдістемелер іздестіру туралы ұсыныстар берілді.

Психологиялық қолдау мектеп бойынша ата-аналар , мұғалімдермен бірлесіп жұмыс жүргізіп,әр оқушы баланың өмірің сақтап,дұрыс бағыт бағдар беріп, нәтижелі білім,тәрбие алуына ықпал етуде.

Мектеп бойынша 426 оқушы- 100% және ата-аналар мен мұғалімдерде баланың өз-өзіне қол жұмсауға,агрессияға,әлімжеттікке, жыныстық сипаттағы және зорлық-зомбылық оқиғаларының алдын алу шараларымен танысып, мұқият болып, баланың дұрыс бағыттар таңдауына ,өмірге деген көзқарасына назар аударуда.

Психологиялық-педагогикалық қолдау 5-11 сыныптардағы оқушылардың арнаулы үш тілде оқытумен қатар қабілеттерін дамытумен байланысты болып «ата-ана- мұғалім-оқушы» қызметтің табыстылығы айқындалды.

МАҢЫЗДЫ КӨШБАСШЫЛЫҚ DAҒДЫЛАР-21 ҒАСЫРДАҒЫ ЖЕТІСТІК ҚҰРАЛЫ РЕТІНДЕ

Темерханова Лазат Аскаровна,
Қарағанды облысы білім басқармасының
«Дарын» мамандандырылған мектеп интернатының
директоры

Мамандандырылған білім беру ұйымдарының педагогтері үшін Тамыз кеңесі аясында алынған «21 ғасыр дағдылары: олардың жаңа сын-қатерлер жағдайында қалыптасуы» тақырып бүгінгі таңда орта білім беру саласында аса көкейкесті. Бүгінгі таңда әлем деңгейінде болып жатқан жағдайларға үнемі бейімделу – бұл жоғары жүйкелік әрекет-дағдылардың қалыптасу нәтижесі болып табылады. Жетістіктерге толы өзіндік тарихы бар «Дарын» мамандандырылған мектеп-интернаты жағдайында оқушы бойында көшбасшылық дағдыларды дамыту тәжірибесі қалыптасқан. Мектебімізде арнайы қалыптастырылған – Дамытушы орта көшбасшылық дағдыларды қалыптастыруда маңызы орасан зор. Атап айтқанда, ең алдымен оқушы мен мұғалімнің арасындағы субъект-субъектілі (сенімді) қарым қатынастардың орнығуы. Сонымен қоса оқу кеңістігінің – пәндік-мазмұндық, денсаулық сақтаушы, жекешелендіру, әлеуметтік қоғамдастық, ақпараттық, көптілді орта, жаңаша оқыту формалары т.б байыту болып табылады. Жаһандану заманында өз тілін, салт-дәстүрін жоғалтып алмай, жаңа ғасыр бәсекесіне түсе алатын, «өзгермелі өмірге икемді» бала оқытып, тәрбиелеу жаңартылған білім беру бағдарламасының негізгі идеясы. Сондықтан жаңартылған білім беру жағдайында директор көшбасшылығына да қойылатын талаптар күшейіп отыр. Мектептегі өзгерістерді басқарып, жетекшілік ету үшін мектеп директорына негізі үш талап қойылады. Алғашқысы өз ұжымында ортақ ұстаным мен құндылықтарды қалыптастыру, келесісі мектеп көшбасшылығы мен оны басқару туралы мықты білім мен түсінік қалыптастыру және тиісті жеке қасиеттердің, әлеуметтік дағдылардың болуы мен адамдармен қарым-қатынас жасау өнерін игеру.

Өз тәжірибеміз көрсетіп отырғандай 21 ғасырдағы маңызды көшбасшылық дағдылардан - **коммуникация, ынтымақтастық, позитивтілік, дербестік** оқушы бойында қалыптастыру тәжірибесін ортаға саламыз.

Көшбасшыға тән басты дағдының бірі – жеңіл қарым-қатынасқа түсе алуы. Дебат зияткерлік сайыс ретінде алдымен оқушылардың бір-бірімен қатынас жасауды, өздерінің әлеуметтік байланыстары мен бір біріне деген сенімін нығайтады. Пікірсайыстың арқасында оқушылар зерттеу, сыни ойлау, ұйымдастыру, сендіру және қарым-қатынас дағдыларын дамытады. Мектебіміздегі «Ауылбикебауыл» дебат зияткерлік клубы 6 жыл бойы оқушыларымызға осы мүмкіндіктерді беріп келеді. Республикалық турнирлерде өзімізді өте жақсы көрсете отырып, биыл біз Тұран университетінің халықаралық пікірсайыс турнирінде ағылшын тілінде үздік

нәтиже көрсеттік, АҚШ, Кения, Үндістан, Ресей және Қазақстан төрешілері мектебіміздің пікірсайысшыларын жоғары бағалады, Дарындылар кубоктың, сондай-ақ мемлекеттік гранттың жеңімпаздары мен иегерлері болды.

Коммуникативтік құзыреттілікті дамытудың тағы бір жолы – сабақта оқытудың белсенді түрлерін тиімді пайдалану. Жаңартылған білім беру мазмұны жағдайында мұғалім сабақтың мақсатын тұжырымдайды - оқушылар сөйлеудің өзара әрекеттесу тәсілдерін игеруі керек, олардың тұжырымдарын дәлелдеуді, әлеуметтік жауапты шешімдер қабылдауды үйренуі керек. Оқытудың жобалық нысандары, дискуссиялық сабақтар, зерттеу-сабақтар, зерттеушілік әрекет, мектептен тыс сабақтар, жергілікті қоғамдастық үшін әлеуметтік маңызы бар ғылыми жобаларды іске асыруға қатысу, білім беру процесіне инновациялық педагогикалық технологияларды енгізу оқушының өзін-өзі танытуына және оның құзыреттілігін қалыптастыруға ықпал етеді.

Саяси қайраткер Максимилиан Робеспьер айтуынша, көшбасшының екі маңызды қасиеті бар: біріншіден, ол өз мақсатына қол жеткізеді, екіншіден, ол адамдарды басқара алады". Өз кезегінде мектебімізде 10 жыл көлемінде жүзеге асырылып келе жатқан «Оқытуды дараландыру» жобасының басты мақсаты – әр оқушы мақсатына жеткізетін жолын жоспарлап үйрету болып табылады. Оқушының жеке траекториясы (ОЖТ)-бұл оқушылардың әлеуетті мүмкіндіктерін іске асырудың жеке жолы. Алғаш рет мектебіміздің табалдырығын аттаған 5 сынып оқушысы ОЖТ жобалау барысында алғаш рет ата-ана – тьютор –психолог –пән мұғалімдері-мектеп әкімшілігімен ынтымақтастықта жұмыс жасап үйренеді. Келесі кезекте мектептің сырттай ынтымақтастық бағыттарымен танысып, өз тәжірибесін байытады. «Дарын» мамандандырылған мектеп-интернаты жоғары оқу орындарымен: Е.А. Бөкетов атындағы ҚарМУ-мен 23 жылдан астам, М.В. Ломоносов атындағы ММУ-мен, Санкт-Петербург Ақпараттық технологиялар, механика және оптика университетімен, Сібір мемлекеттік өнеркәсіптік университетімен, Ресей ғылыми академиясымен, Новосибирск мемлекеттік университетімен 7 жылдан астам табысты ынтымақтастықта жұмыс жасап келеді. Бүгінгі таңда шәкірттеріміздің халықаралық, республикалық, облыс деңгейіндегі көптеген зияткерлік сайыстардан қол жеткізген жетістіктерін осы ынтымақтастық нәтижесі деп білеміз. Жыл сайын физика саласындағы ғылыми жаңалықтарымен көзге түскен "Дарын" мектебінің оқушыларына халықаралық Ж.И. Алферов қорынан стипендия тағайындалады. Бүгінгі таңда біздің мектептің 8 оқушысы осы қордың стипендиаттары болып табылады!

Тәжірибесі мол ММИ «Дарын» - Е.А. Бөкетов атындағы ҚарМУ арасындағы екіжақты тығыз ынтымақтастық жұмыс нәтижесін 2018 ж. мектебімізде өткен «Білім берудің заманауи ресурстары-көптілді орта жағдайында дарынды оқушыны оқыту мен тәрбиелеуді қолдау құралы» республикалық семинар аясында ортаға салдық.

Позитивті орта - бұл негізінен әлеуметтік қатынастардың жиынтығы, оқу мотивациясының дамуына оң әсер ететін білім беру ұйымының жалпы климаты. Себебі, нақ осы мотивация интеллект пен құзыреттіліктің негізгі "құрауышысы" болып табылатындықтан, ортаның «көшбасшы» қалыптасуына

әсеріне ерекше мән беріледі. Ұлы ғұлама А.Бөкейханов айтуынша, ұлтына жұртына қызмет ету білімнен емес мінезден басталады. Ендеше мектеп көлеміндегі психологиялық-педагогикалық сүйемелдеудің басты мақсат-міндеті де осында болып табылады. Нағыз көшбасшы бойында алдымен эмоционалдық интеллектісі - өзінің және басқалардың сезімдерін түсіну және оларды басқара алу дамыған болу керек.

Мектеп үкіметі, «Зерде» оқушылардың ғылыми қоғамы - дарынды оқушыларымыздың бойында көшбасшылық дағдылардың қалыптасуында орны ерекше - табысты әлеуметтенуі, өзін-өзі тиімді жүзеге асыруы, туындайтын мәселелер(кедергі) өз бетінше шешуі т.б. Мектебіміздегі өзін-өзі басқару – білім беру процесін демократияландыру, көшбасшылық қасиеттерді дамыту,әлеуметтік маңызы бар жобаларды жүзеге асыруға және бар мәселені бірлесіп шешуге өз ықпалын тигізеді.

Қорытындылай келе – жас дарынның бойында көшбасшылық дағдыларды дамытуда мектептегі арнай құрылған Дамытушы орта , мектептің ыңтымақтастығы (ішкі,сырттай),оқытуды жекешелендіру сияқты маңызды факторлардың орны ерекше.

Сілтемелер және әдебиеттер тізімі

1. Қазақстан Республикасының білім және ғылымды дамытудың 2020 - 2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы.
2. Концепция интеллектуальных школ первого президента Республики Казахстан.
3. Компетентностный подход как способ достижения нового качества образования. Москва 2002 год.
4. Д. Равен. «Компетентность в современном обществе, выявление, развитие и реализация». М., 2002.

АУЫЛ МЕКТЕБІ ЖАҒДАЙЫНДА САПАЛЫ БІЛІМ БЕРУ: ЖЕТІСТІКТЕРІ, МӘСЕЛЕЛЕРІ, БОЛАШАҒЫ

Тлеубаева Каламкас Калиевна,
Маңғыстау облысы Түпқараған ауданы
«Ақшұқыр мектеп-лицейі» КММ
директоры

«Бүгінгі күн – кешегінің жемісі, ертеңгінің болмысы», - дейді дана халқымыз. Қай мемлекеттің болсын ертеңі – білімді жастардың қолында. Алдыңғы толқын аға буынның орнын басар, ізін жалғастыратын кейінгі толқын жастар.

Елбасымыз Н.Ә.Назарбаев осындай жан-жақты дамыған білімді, елжанды, еңбекқор, өзінің атқарған ісіне жауапкершілікпен қарауды азаматтық

парызы санайтын ұрпақ тәрбиелеуді білім беру саласы қызметкерлеріне жүктеді. Бұл үшін мемлекет тарапынан барлық жағдай да жасалуда.

XI ғасырда қоғам мен мемлекет дамуының басты тетігі білім беру болып отыр. Рухани, мәдени саламыздың нығаюына, адами қасиеттердің жоғарылауына, жеке адамның сапалық ерекшелігінің өрлеуіне білімнің ғана құдіреті жететіні күннен - күнге айқындалып келеді. Әрбір елдің өркендеуі, тұғырының берік болуы да білімге келіп тіреледі. Заңғар жазушы М.Әуезовтің сөзімен айтар болсақ, «Халықпен халықты, адам мен адамды теңестіретін білім болмақ» десе, көреген ұлт көшбасшысы Н.Ә.Назарбаев: «Ұлттық бәсекелестік қабілеті бірінші кезекте оның білімдік деңгейімен айқындалады» деп тұжырымдайды. Егемендік алған тәуелсіз Қазақстанның әлемдік өркениетке жетудегі бірден - бір дара жолы - білім жүйесі. Орта мектеп - білім жүйесінің ең басты буыны. Орта мектепте қаланған білім негізі оқушының болашағына жол ашады.

2014 – 2015 оқу жылының II оқу тоқсанында Елбасымыз Н.Ә.Назарбаевтың «Нұрлы жол – болашаққа бастар жол» атты Халыққа Жолдауында баса назар аударылған үш ауысымды мектептер мәселесін шешу мақсатында Ақшұқыр мектеп –лицейі ашылған болатын. Мектебіміздің алға қойған мақсаты -шығармашылықпен жұмыс жасай білетін, бәсекеге қабілетті, ақыл ойы, денсаулығы жақсы дамыған, қоғамда өз орнын таба білетін, білім деңгейін толықтырып, жалғастыратын тұлға қалыптастыру. Осы мақсаттан міндеттерімізді айқындап, оқушыларға сапалы білім беру үшін келесі шараларды жүзеге асырып келеміз.

Білімді ұрпақ – жарқын болашақтың кепілі. Білім ордасының қомақты нәтижелерге қол жеткізуі үшін **түрлі бағытта** қосымша білім беру жолға қойылды. Бұл бағыттарды саралар болсам,

1. Жергілікті жердегі компаниялардың демеушілігімен Ақтау қаласындағы жоғары оқу орындарынан ғалым – ұстаздар шақыру;

2. мектеп – лицейдің вариативті бөлігіндегі сағаттардың есебінен жергілікті ЖОО – ның білікті мұғалімдерімен қысқа мерзімді келісім шартқа отыру;

3. Жеке кәсіпкерлердің және ата-аналардың демеушілігімен каникул күндері Ақтау қаласындағы оқу орталықтарынан дәріс алу;

3. NКОК компаниясының демеушілігімен дарынды оқушылар мен оқытушыларға арналған олимпиада тапсырмалары жинақтарының авторлары республикаға танымал Талдықорған қаласындағы дарынды оқушыларға арналған облыстық мектеп-интернаттың тәжірибелі ұстаздарының жүрмелі курстарына қатысу;

4. аудандық, облыстық «Дарын» қосымша білім беру орталықтарында облыстың алдыңғы қатарлы ұстаздарынан сабақ оқып, білімін жетілдіру;

5. мектептегі пәндік факультативтік сағаттар мен үйірмелер арқылы оқушыларды пәндік олимпиадаларға, ғылыми жобаларға дайындау мақсатында қосымша білім беріледі, сондай-ақ шәкірттеріміздің мектеп қабырғасынан үш тілді толық меңгеріп, кәсіптік бағдар негізінде әлемдік деңгейдегі бәсекеге қабілетті маман әрі саналы азамат болып қалыптасуына және жоғарыда аталған

бағыттар арқылы ұжым ұстаздарының шығармашылық және кәсіби шеберліктерін жетілдіруге барлық жағдай жасалған.

Ғылыми жобалар байқауындағы практикалық кезеңіне тақырыпқа сай өңірдегі ғалым мамандармен, сала бойынша жеке кәсіпкерлермен бетпе-бет кездесу, далалық, өндірістік айлақтарда тәжірибе, эксперименттер сынағын байқау;

Ақшұқыр елді мекені Ақтау қаласына өте жақын және жазы жаймашуақты, қысы жылы теңіз жағалауына орналасқан елді мекен болғандықтан, ауылымызға көшіп келушілердің саны күннен-күнге күрт өсуде. Осыдан бес жыл бұрын біздің мектебіміз өңіріміздегі үш ауысымды оқыту мәселесін шешу мақсатымен ашылғанымен, ауылымызға қоныстанушылардың есебінен тағы да білім ордасының ашылуына себеп болды. Тыңнан бой көтерген жаңа мектепке өз мекенжайына байланысты 350 бала ауысты.

Пәндік олимпиада— ғылымның алғашқы баспалдағы, бала жасынан ғылымның алғашқы парақтарымен таныстырып, ғылымға еркін бойлайтын жастарды қалыптастыратын үлкен бәсекелі білім додасы. Заманауи технологиямыз қарыштап дамыған дәуірде бар ғылымның негізі қаланатын орта білімнің бүгінде сапалы болмағы елдің ертеңгі деңгейіне бағдарлы дайындық екені сөзсіз. «Біз білекпен сынасқан заманда ешкімге дес бермедік, ал, біліммен жарысар заманда өзгеден кем қалмалық» деген Абылай ханның арманын жүзеге асыру біздің парызымыз болып қала бермек. Жоғарыда атап өткен алты бағытымыз тиімді ұйымдастырылғандықтан, мектебіміз ашылған оқу жылынан бастап-ақ шәкірттеріміз республикалық және халықаралық сайыстардан олжалы оралуда. Жеті жылда жалпы білім беретін орта мектептердің арасындағы пәндік олимпиаданың республикалық кезеңіне оқушы қатысып, оның жүлделі оралып, 11-сынып оқушылары еліміздің таңдаулы ЖОО-ның мемлекеттік оқу гранттарын иеленіп, бүгінде олар оқу орындарын үздік тәмамдап, өздері таңдаған мамандықтары бойынша еліміздің түкпір-түкпірінде абыроймен қызмет етуде.

Өткен оқу жылында елдегі төтенше жағдайға байланысты қашықтықтан өткен барлық шараға мектеп мұғалімдері де, шәкірттері де қалыс қалған емес.

Республикалық 5-6 сынып оқушыларына арналған пәндік олимпиаданың облыстық кезеңінде Қазақстан тарихы пәнінен Марат Зухра II орын, қазақ тілі мен әдебиеті пәнінен Сынабай Жаннұр II орын, жаратылыстану пәні бойынша Камаладин Ахмади III орын;

Республикалық жасөспірімдер олимпиадасының облыстық кезеңінен физика пәні бойынша 9-сынып оқушысы Қайыпбай Мереке мен химия пәні бойынша 8-сынып оқушысы Тілемес Іңкәр III орын;

Әл-Фараби атындағы халықаралық қашықтық олимпиадасында Алтынбекова Гүлжанат II орын;

«Ақ бота» республикалық интеллектуалды марафонында 3 оқушы I орын, 5 оқушы II орын, 13 оқушы III орын;

Математика пәнінен 5-сынып оқушыларына арналған «Алтын сақа» республикалық олимпиадасының облыстық кезеңінде Мұратқызы Н II орын, Тұрғанбаева А II орын, Тұрсынғали Саяжан III орын,

Қазақстан тарихы пәнінен 11-сынып оқушысы Исметилла Сағын республикалық пәндік олимпиадада ІІ орын иеленіп, жергілікті Ш.Есенов атындағы КИЖТУ –нің 100 пайыз мемлекеттік оқу грантын алды.

Жас маманды қызметке конкурстық негізде қабылдау әдісі қолға алынған. Сондай-ақ жас мамандарды қабілеті мен бейіміне қарай түрлі кәсіби біліктілік курстарынан білімі мен тәжірибесін жетілдіру арқылы әкімшілік лауазымдық қызметке тарту да оң нәтижесін беріп келеді. Мектебімізде жас мамандардың кеңесі құрылған. Аталған кеңес мүшелері аудан көлеміндегі барлық игі іс-шараларда көш бастап келеді. Жас мамандардың жетекшілігімен орта және жоғары сынып оқушыларына арналған «Ақиқат» дебат пікір-сайыс клубының шаралары тұрақты ұйымдастырылып, мектеп оқушыларының өзін-өзі басқару ұйымы да жпқсы жолға қойылған.

Шәкірттерінің биік белестерді бағындыруына себепші болған ұстаздар қауымының да халыққа білім беру саласындағы жетістіктері жетерлік. Атап айтсақ,

Оқу жылы	Облыстық байқауға қатысушының саны	Орны			Республикалық байқауға қатысушының саны	Орны		
		I	II	III		I	II	III
2014-2015	5	4	1		4	2	2	
2015-2016	5	5			2	1	1	
2016-2017	7	5	1	1	3	1	2	
2017-2018	6	3	1	2				
2018-2019	5	2	1	2	4	3		1
2019-2020	5	3	1	1				
2020-2021	3	1	2		1 мұғалім жолдама алды			

✓ Тарих және құқық пәндерінің мұғалімі Кадирова Алия Айытжанқызы «Жыл адамы-2015» облыстық байқауының «Жыл мұғалімі» номинациясының иегері атанды.

✓ «Жаңаша мектепке – жаңашыл ұстаз» жас педагогтердің ІІІ республикалық байқауында Жанабергенова Мейрамгул Сакидуллаевна Құрмет грамотасымен марапатталды.

Республикалық «Педагогикалық идеялар фестивалінде» қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі Акниязова Рыскул Тузелбаевна І дәрежелі дипломмен;

✓ Республикалық «Ғұмырдария» байқауында технология пәнінің мұғалімдері: Төреханова Балаш, Ақбаева Замира І орын;

✓ О.А.Байқоңыров атындағы республикалық ғылыми-практикалық конференциясында география пәнінің мұғалімі Тоқтау Арайлым Ғарифоллақызы ІІІ орын;

✓ Әбіш Кекілбайұлының туғанына 80 жыл толу мерейтойына орай өткен «Ғұлама тұлға – ғибратты ғұмыр» атты облыстық сахналық қойылымдар байқауында мектеп мұғалімдері І орын иеленді. Сценарий режиссері – қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғ. Мухашева Айсулу Лагербаевна.

Оқушылардың білім сапасын арттыруда мектеп кітапханасының орны ерекше. Мектеп кітапханасында тарих ғылымдарының докторы, профессор Өмірзақ Озғанбаев, ақын, сәулетші, драматург Сайын Назарбекұлы, Қазақстан Жазушылар Одағының мүшесі, ақын Айтуар Өтегенов, филология ғылымдарының кандидаты Жанбибі Дүйсенбаева, өңірдегі балалар әдебиетінің атасы, ақын, сазгер Көмек Ыбыраев, математик, өнертапқыш, сазгер Қуантқан Ванов, Қазақстан Журналистер Одағының мүшесі, ақын Рза Оңғарбай, тағы басқа өнегелі тұлғалар ұйысқан ұжымда қонақта болып, оқушыларды танымдық біліммен, рухани азықпен сусындата түсті.

Мектеп кітапханашылары да онлайн оқыту форматында өз оқырмандарымен тұрақты байланыста болды. Атап айтқанда, республикалық деңгейде қазақ әдебиетінің көрнекті жазушылары: Дулат Исабековпен және Төлен Әбдікпен zoom платформасы арқылы онлайн кездесу ұйымдастырылды.

«Оқуға құштар мектеп» жобасы аясында мектептің білім алушылары мен олардың ата-аналары арасында «Үздік оқырман», «Үздік оқырман отбасы» байқауы ұйымдастырылып, жеңімпаздар кәсіпкер демеушілердің қолдауымен бағалы сыйлықтармен маарапатталды.

Ер мұғалімдердің жетістіктері

Ұжымда 30 ер мұғалім түрлі пәндерден дәріс береді, олардың екеуі педагог-шебер, үшеуі педагог-зерттеуші, екеуі педагог-сарапшы, сегіз педагог-модератор. Ер мұғалімнің орта мектепте сабақ беруі жас жеткіншектерге оң ықпал ететіні заңдылық, әсіресе, ұлдардың тәрбиесіне ықпалы зор. Ұстаздарына қарап бой түзеген жоғары сынып ұлдары өзін-өзі басқару, «Дебат» клубтарында көшбасшылық танытып келеді. Салауатты өмір салтын ұстанатын сегіз ұырлы, бір сырлы ер мұғалімдердің облыстық, республикалық деңгейдегі жетістіктері ауыз толтырып айтарлықтай. Атап айтқанда,

Тарих пәнінің мұғалімі педагог-шебер Айманов Бауыржан Сағидоллаұлы «Ақ жол» ҚДП ұйымдастырған «XXI ғасырдағы Алаштың Ақ жолы» жалпыұлттық байқауында «XXI ғасырдағы Алаштың Ақ жолы» төсбелгісін иеленіп, ҚР БжҒМ Құрмет грамотасымен марапатталды. ҚР БжҒМ «Үздік педагог-2021» байқауының обл. кезеңінде I орын иеленіп, республикалық кезеңге жолдама алып отыр. Бауыржан Сағидоллаұлының шәкірттері жыл сайын облыстық, республикалық пәндік олимпиадада жүлделі орындарды иеленіп келеді.

Дене тәрбиесі пәнінің мұғалімі педагог-зерттеуші Асанғалиев Әділет Мақсатұлының да шәкірттері футболдан бір жылда бірнеше рет республикалық чемпионаттарда I орын иеленеді.

АӘД пәнінің мұғалімі педагог-сарапшы Джолаев Мақсатбай Реджепбаевичтің жас сарбаздары республикалық сайыстан екі мәрте олжалы оралды.

Дене тәрбиесінің тәрбиесінің мұғалімі Таңбай Жамбыл Ықласұлының өзі де, шәкірттері кикбоксингтен бірнеше рет республикалық және

халықаралық додаларда чемпион атанып, өзі «Қазақстан Республикасының спорт шебері» атағын иеленді;

Ағылшын тілі пәнінің мұғ. Мүсіров Ғимран Бұқарбайұлы облыстық «Жас сұңқар-2017» Жастар премиясының «Жас мұғалім» номинациясымен марапатталды.

Математика пәнінің мұғалімі педагог-модератор Ахмеджанов Диас Гайратұлы, өз мектебіміздің түлегі, 2016 ж. Үздік аттестат иегері. 2019 ж. облыстық регатада жүлделі орын иеленіп, республикалық кезеңде облыс намысын қорғады. Шәкірттері математика пәнінен қашықтықтан республикалық деңгейдегі түрлі сайыстардың жеңімпазы.

Математика пәнінің мұғалімі педагог-модератор Ишбатыров Өсер Абылаевич 2019 ж. облыстық регатада жүлделі орын иеленсе, 2021 ж. шәкірті Ермұхан Ораққали республикалық Qanat олимпиадасында III орын, абсолюттік жеңімпаз атанды. Ораққали Көкшетау қаласындағы «Балдәурен» оқу-сауықтыру орталығына оқуға қабылданды.

География пәнінің мұғалімі педагог-зерттеуші Досекенов Нұрберген Бегалыұлы облыстық география пәні мұғалімдерінің олимпиадасында II орын иеленсе, шәкірті Қайыр Еркебұлан төрт мәрте облыстық пәндік олимпиадада I орын алып, республикалық кезеңде III орын және «Үздік ауыл оқушысы-2018» аталымы, ал жетекшісіне «Үздік ауыл мұғалімі-2018» аталымы берілді.

Сондай-ақ облыстық, республикалық түрлі сайыстардан жетістіктерге қол жеткізген Туркпенбаев А., Оспанов Ш. Қабисатов Б., Қаниев М., Арғын Қ. секілді ер мұғалімдердің еңбегін ерекше атағанымыз жөн.

Мектептің жетістігі

✓ 2015 жылы жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиада қорытындысында «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығының «Үздік ауыл мектебі» аталымына ие болды. Дәл сол жылы Маңғыстау облысының білім басқармасының «Үздік олимпиадалық мектеп» аталымын алды.

✓ Заманауи талапқа сай жасақталған мектептің материалдық-техникалық базасы мен ақпараттық деректерінен құралған білім ұйымының портфолиосы сапалы құрылымымен сыннан сүрінбей өтіп, байқаудың «Бас жүлдесін» қанжығалап, ұйымдастыру алқасы Халықаралық Экология және Инженерия Ғылым Академиясының кубогын иемденді.

✓ Ақшұқыр мектеп-лицейі 2017 ж. сәуір айында Халықаралық Юнеско клубының мүшелігіне қабылданды.

✓ 21 қараша күні Қазақ халқының қоғам қайраткері, ардагер ағартушы, өлкемізден шыққан тұңғыш сенатор, Қазақстан Республикасы Ардагерлер Ұйымы Орталық Кеңесінің төрағасы Өмірзақ Озғанбаевтың, Ш.Есенов атындағы КМТИУ-нің профессоры Әділет Қабыловтың қатысуымен «Ұлылар ұлағаты – ұрпақ ұстанымы» атты ғылыми-тәжірибелік конференция ұйымдастырылды.

✓ Ағылшын тілі пәні мұғалімдерінің облыстық семинары өтті.

✓ Облыстық білім басқармасының «Үздік ауыл мектебі» дипломын, Маңғыстау облысы әкімдігінің «Үздік мектеп-лицей» дипломымен марапатталып, 200000 тг сертификат иеленді.

✓ Білім ордасы облыстық «Орта білім беретін Үздік ұйым» конкурсында 19 567 200 теңгенің жүлделі грант сертификатына ие болды;

✓ Маңғыстау облысының жалпы білім беру мектептері арасында «Табиғатпен үндес мектеп» конкурсында I дәрежелі дипломмен қатар 400 000 теңгенің сертификатын иеленді;

✓ 2019 жылдың 15 қыркүйегінде үлгілі ұжым «Үздік ауыл мектебі» атағын иеленіп, облыс әкімінің 1000000 премиясын жеңіп алды.

✓ 2020 жылы республикалық «Дарын» қосымша білім беру орталығының «Үздік ауыл мектебі» Құрмет грамотасымен марапатталды.

✓ Маңғыстау облыстық телеарнасының «Педагог» бағдарламасы арқылы тарих пәнінің мұғалімі, педагог-шебер Б.С.Аймановтың, тарих пәнінің мұғалімі, педагог-шебер Ә.Кадированың, қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі, педагог-шебер А.Л.Мухашеваның және қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі, педагог-шебер І.Ө.Хасанованың іс-тәжірибелері таратылып, облыс ұстаздарының нащарына ұсынылды.

✓ Облыстық оқу-әдістемелік кабинеті мен «Үздік педагог» қауымдастығының ұйымдастыруымен «Үздік педагогтен үздік тәжірибе» атты облыстық жүрмелі семинар «Педагог» бағдарламасының кезекті шығарылымы мектебіміздің төрт үздік педагогтің тарих пәнінің мұғалімі, педагог-шебер Б.С.Аймановтың, тарих пәнінің мұғалімі, педагог-шебер Ә.А.Кадированың, физика пәнінің мұғалімі, педагог-шебер Ш.Б.Жауперованың, қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі, педагог-шебер А.Л.Мухашеваның іс-тәжірибелері ұсынылып, осы үздік педагогтердің шәкірттері мен ата-аналарының пікірлері мен ойлары да ортаға салынды.

2019 жылы халықаралық деңгейдегі Польша мемлекетінің Варшава қаласында жарық көрген 30 мұғалімнің іс-тәжірибесі таратылды. 2020 жылы «Өрлеу» БАҰО Маңғыстау облысының филиалы арқылы он мұғаліміміз өз іс-тәжірибесімен және жүзге жуық мұғалім өз ютуб арналары арқылы видеосабақтары мен сыныптан тыс шараларын жариялады.

Ұжым мүшелерінің барлығы youtube арнасындағы жеке парақшаларында өз пәндері бойынша видеосабақтарын жариялайды, мысалы, қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің жас маманы педагог-модератор М.А.Қаниевтің видеосабағы жарияланды.

Мектеп ашылғалы бері алты облыстық, екі республикалық семинар өтті. Жыл сайын аудандық деңгейдегі желілік қауымдастықтағы мектептердің семинар, конференциялары тұрақты түрде өтіп келеді.

✓ «Әбіштану», «Абай әлемі» және «Өлкетану» факультативтік сағаттарын өткізетін қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімдері: А.Л.Мухашева мен Р.Т.Ақниязова, тарих пәнінің мұғалімі Б.Айманов өз іс-тәжірибелерімен бөлісті.

✓ «Жаңашылдыққа жастармен бір қадам» тақырыбында облыстық семинар өтті, жаратылыстану бағытындағы пәндерді үш тілде оқыту

тақырыбында облыстық семинар, облыстық жастар форумы, «Цифрлы коммуникациялар жүйесіндегі мектеп кітапханалары: мәселелерді шешу жолдары» тақырыбында республикалық семинар өтті. «Жаңашылдыққа жастармен бір қадам» атты облыстық семинарда жаратылыстану бағытындағы пәндерді (информатика, биология, математика, физика, химия, география, дүниетану) үш тілдегі ашық сабақтарын өткізіп, өз іс-тәжірибелерімен бөлісті. Сондай-ақ тарих пәнінің мұғалімі, педагог-шебер Б.Айманов «Ұл тәрбиесі – ұлт тәрбиесі» ата-аналармен дөңгелек үстел, «Үш тілде білім беру қажеттілігі» атты тақырыпта тарих пәнінің мұғалімдері: жас мамандар Б.Қабисатов пен С.Амалова дебат, пікір-сайыс ұйымдастырды.

Қазақ тілі мен әлебиеті пәнінің мұғалімдері: А.Л.Мухашева облыс көлеміндегі әріптестерімен «Эссе жазудың тиімді тәсілдері» тақырыбында семинар өткізіп, өз авторлық жобасын ұсынды.

Мектеп мұғалімдерінің кәсіби шеберлігін арттыруда деңгейлік курстан өткен ұстаздардың ұйымдастыруымен өтетін коучинг, семинарлар мен вебинарлардың ықпалы зор. Бұл шаралардың барысында тәлім алушылар мен тәлімгерлер, жалпы ұстаздар қауымы оқытудағы тиімді тәсілдермен іс-тәжірибе алмасып отырады.

Ауыл оқушыларының білім сапасын арттыруда сабақты зерттеу Lesson study әдісін қолдану да оң нәтижесін беруде.

Мектептегі білім беру сапасын көтерудегі проблемалар, кедергілер, кедергілерді жою жолдары, түпкі нәтиже.

Ауыл мектептерінің ең өзекті мәселесі – орыс тілі пәнінің жетіспеушілігі. Бүгінгі таңда аталған пән бойынша екі маман жетіспейді. Білім сапасына нұқсан келтірмеу үшін мамандығы сәйкес келетін зейнеткер мұғалімдерді өз еріктерімен қызметке қабылдап отырмыз. Болашақта бұл мәселе қайталанбау үшін осы пән бойынша пәндік олимпиада жеңімпаздарын аталған мамандыққа баулығандықтан, олар бүгінде еліміздің таңдаулы ЖОО-да білім алуда.

Ауыл мектебінің келесі мәселесі – интернет жылдамдығының төмендігі. Онлайн оқыту барысында әлеуметтік жағынан аз қамтылған отбасы балаларын сабаққа қажетті құралдармен қамтамасыз етсек те, оқу барысында интернет жылдамдығының төмендігінен кейбір білім алушылар сабаққа қатыса алмады. Осы кедергіні жою мақсатында жазғы мектепте оқушылармен түрлі шаралар ұйымдастырылды.

Ауылдың тұрғын саны қала халқынан аз болғандықтан, лицей сыныбына емтиханмен оқушы қабылдап, лицей сыныптарын көбірек ашуға мүмкіндігіміз шектеулі.

Ауыл мектебінің келесі мәселесі – заманауи ақпараттық технология құралдарының (проектор, LED экран, интербелсенді, 3D принтер) тапшылығы. Бұл тапшылық сабақ пен сабақтан тыс шараларда АКТ түрлендіріп қолдана алмай келеміз. Ауыл мектебіндегі спорт залдары мен алаңдары бар болғанымен, білім алушылардың сұранысын өтей алмайтыны жасырын емес. Ауыл балалары қаладағы таңдаулы спорт мекемелеріндегі бассейн, тренажер

залдарындағыдай жағдайларды қалайтыны жасырын емес. Сол себепті де оқу үлгерімі жоғары оқушыларымыз 6-сыныптан соң облыс орталығында, Назарбаев зияткерлік мектебіне, БИЛ-не оқуға кетеді.

Қала мектептері мен ауыл мектептеріндегі алшақтық пен артықшылықтар

Соңғы үлгіде салынған мектептің қала мектебінен қандай айырмашылығы болуы мүмкін деген сауалдың туындайтыны шындық, әрине. Мектебімізде барлық пәннің оқу кабинеттері, STEM кабинеті, роботехника, спорт залы, кітапхана бар десек те, осы кабинеттердегі техникалық жабдықтардың жылы өткендіктен, талғамы жоғары ХХІ ғасыр шәкіртінің сұранысын өтей алар емес.

Қала мектептерінің 11-сынып оқушылары ҰБТ-ге жеке меншік оқу орталықтарына барып ақылы түрде дайындалса, біздің мектебіміздің мұғалімдері шәкірттерінің болашағына алаңдап, өз уақыттарын бөліп, тегін дайындауды дәстүрге айналдырған. Себебі ауылдық жерде ірі өндіріс орындары болмағандықтан, ата-аналардың көпшілігі жұмыссыз әрі көп балалы. Түлектеріміз ата-ана мен ұстаздарының үмітін ақтап, ҰБТ-де жоғары ұпай жинап және ауылдық квота мүмкіндігін пайдаланып, жыл сайын түлектеріміздің 60-70 пайызы мемлекеттік оқу гранттарын иеленуде.

Ауыл мектебінің тағы бір артықшылығы - «Дипломмен ауылға» мемлекеттік бағдарламасымен келген маманға мүмкін болса баспана беріліп не төмендетілген пайызбен несиелердің берілуі.

СОХРАНЕНИЕ, УКРЕПЛЕНИЕ И ПОДДЕРЖКА ПСИХИЧЕСКОГО ЗДОРОВЬЯ ОБУЧАЮЩИХСЯ

Умуртаева Гульмира Аузбаевна,

педагог-психолог
специализированной школы-интернат
им.И.Алтынсарина,
г.Костанай

- Актуальность темы
- Определение понятия «Психическое здоровье»
- Как сохранить, укрепить и поддержать психическое здоровье обучающихся
- Применяемый методологический инструментарий психологической службы в практике педагог-психолога
- Общие рекомендации по сохранению, укреплению и поддержке психического здоровья
- 10 октября – Всемирный день психического здоровья
- Притча «Мальчик и бабочка»

АКТУАЛЬНОСТЬ ТЕМЫ

Сохранение и укрепление здоровья детей на сегодняшний день является приоритетным направлением деятельности всего общества, поскольку лишь здоровые дети в состоянии должным образом усваивать полученные знания и в будущем способны заниматься производительно-полезным трудом.

С давних времен ученые определили, что главным стержневым компонентом здоровья человека является прежде всего психическое здоровье. И вопрос психического здоровья школьников в настоящее время является актуальным.

Во-первых, по данным ВОЗ количество детей, нуждающихся в коррекционной помощи, постоянно растет.

Во-вторых, постоянно возрастает учебная нагрузка.

В-третьих, из-за постоянной занятости родителей, из-за жесткого ритма жизни постепенно исчезает размеренность семейного общения.

ЧТО ТАКОЕ ПСИХИЧЕСКОЕ ЗДОРОВЬЕ?

- Психическое здоровье является неотъемлемой частью и важнейшим компонентом здоровья
- Психическое здоровье является состоянием полного физического, душевного и социального благополучия, а не только отсутствием болезней, психических расстройств и физических дефектов
- Психическое здоровье – это состояние благополучия, в котором человек реализует свои способности, может противостоять обычным жизненным стрессам, продуктивно учиться, работать и вносить вклад в свое сообщество
- Психическое здоровье – это то, как вы думаете, что вы чувствуете и как вы действуете в повседневной жизни
- Психическое здоровье влияет на то, как вы справляетесь со стрессом, принимаете решения и относитесь к людям
- Психическое здоровье столь же важно, как и ваше физическое здоровье: без психического здоровья не будет никакого здоровья!

КАК СОХРАНИТЬ ПСИХИЧЕСКОЕ ЗДОРОВЬЕ РЕБЕНКА?

Психическое здоровье – основа жизнеспособности ребенка, которому в процессе детства и отрочества приходится решать отнюдь непростые задачи своей жизни: учиться владеть собственным телом и собственным поведением, учиться жить, работать, нести ответственность за себя и других, осваивать систему научных знаний и социальных навыков, развивать свои способности и строить образ «Я».

Также важно осознавать, что психологическое благополучие ребенка зависит от многих факторов.

1. **Режим дня** – это правильное чередование различных видов деятельности и отдыха в течение суток.

2. **Правильное питание** – одно из основных условий сохранения здоровья. Именно правильное и полноценное питание способствует формированию организма ребенка.
3. **Здоровый сон** способствует быстрому восстановлению организма, а соответственно, большей стойкости к стрессовым ситуациям.
4. **Двигательная активность**, т.е. умеренная физическая нагрузка – залог крепких сосудов, нервной системы и сильного иммунитета.
5. **Любовь и взаимопонимание в семье** – семья, которая построена на взаимной любви родителей и взаимопонимании – залог хорошего воспитания детей.

КАК УКРЕПИТЬ ПСИХИЧЕСКОЕ ЗДОРОВЬЕ ШКОЛЬНИКА?

Для укрепления психического здоровья каждому человеку необходимо соблюдать ряд простых правил. Первой и самой важной составляющей психического здоровья является **принятие себя как человека достойного уважения**. Это центральный признак ментального здоровья человека.

Умение поддерживать позитивные, теплые, доверительные отношения с людьми играет большую роль, так как люди с такими качествами имеют более высокий потенциал к любви и дружественным отношениям.

Меняйте мышление с негативного на позитивное. Для начала нужно прекратить ежедневно накачивать себя отрицательной информацией, перестать критиковать, сплетничать и т.д., научиться замечать и радоваться самым простым вещам.

Научитесь управлять своими эмоциями. Умение управлять гневом и негативными эмоциями – важный фактор хорошего психического здоровья. Важно научиться регулировать свое поведение изнутри, а не ждать похвалы или оценки себя со стороны окружающих.

Ставьте перед собой реальные цели. Тогда ежедневная деятельность будет проходить с уверенностью в наличии цели и смысла жизни, будет направлена на достижение этой цели.

Необходимо стремиться к самосовершенствованию, реализации себя и собственных способностей. Важным аспектом отношения к себе, как к личности, способной к самосовершенствованию, является открытость новому опыту. Развивайте свои таланты и интересы.

Физическая активность тесно связано с психическим здоровьем. Физические упражнения не только укрепляют мышцы, сердце, но и способствуют образованию в организме биологически активных веществ, которые улучшают настроение и действуют как естественные энергетики.

КАК ПОДДЕРЖАТЬ ПСИХИЧЕСКОЕ ЗДОРОВЬЕ УЧАЩИХСЯ?

По большому счету, психическое здоровье зависит от состояния нашего тела, психики и социального окружения. Для поддержания гармоничного развития учащихся предлагаю следующие рекомендации:

- Всегда находите время поговорить с ребенком. Интересуйтесь его проблемами, вникайте в возникающие у него сложности, обсуждайте их, давайте советы.
- Не оказывайте нажима на ребенка, признайте его право самостоятельно принимать решения, уважайте его право на самостоятельное решение.
- Научитесь относиться к ребенку как равноправному партнеру, который пока просто обладает меньшим жизненным опытом.
- Не унижайте ребенка криком.
- Не требуйте от ребенка невозможного в учении, сочетайте разумную требовательность с похвалой. Радуйтесь вместе с ребенком даже маленьким успехам.
- Не сравнивайте ребенка с другими, более успешными детьми, этим вы снижаете самооценку.
- Следите за выражением своего лица, когда обращаетесь с ребенком. Хмуро сведенные брови, гневно сверкающие глаза, искаженное лицо – «психологическая пощечина» ребенку.
- Чтобы выработать чувство ответственности, необходимо, чтобы у ребенка были дела, за которые отвечает только он.
- В случае неудачи ребенка вселяйте в него уверенность в том, что все должно получиться.
- Демонстрируйте ребенку позитивное отношение и уверенность в возможности преодоления жизненных сложностей.
- Выражайте любовь к ребенку. Говорите ему, как Вы рады, что у Вас именно такой сын или дочь.

Поддержка психического здоровья включает действия, которые сохраняют и укрепляют психическое здоровье. Они могут включать создание окружающей среды, поддерживающей психическое здоровье. Атмосфера, в которой обеспечены любовь, уважение, забота, защита и поддержка, является основой психического здоровья, т.е. разумно мыслить, проявлять эмоции, общаться друг с другом и получать удовольствие от жизни.

ДЫХАТЕЛЬНАЯ ГИМНАСТИКА

Дыхание – это автоматическая функция. Когда вы испытываете стресс, успокойте свой разум и тело, сосредоточившись на дыхании... Преимущества глубокого дыхания: концентрация на дыхании, контроль над дыханием, отвлечение внимания от факторов стресса.

Чтобы практиковать правильное дыхание:

- ✓ Сядьте удобно
- ✓ Закройте глаза

- ✓ Сделайте вдох через нос
- ✓ Выдохните через рот. Представьте, что вы дышите через соломинку, сжимая губы

ПРИМЕНЯЕМЫЙ МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЙ ИНСТРУМЕНТАРИЙ ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ СЛУЖБЫ В ПРАКТИКЕ ПЕДАГОГ- ПСИХОЛОГА

1. **Методика диагностики уровня субъективного ощущения одиночества Д.Рассела и М.Фергюсона.** Данный диагностический тест-опросник предназначен для определения уровня одиночества, насколько человек ощущает себя одиноким.
2. **Опросник исследования уровня агрессивности А. Басса и А. Дарки.** Опросник предназначен для диагностики агрессивных и враждебных реакций.
3. **Шкала проявлений тревоги Дж.Тейлора** предназначена для измерения проявлений тревожности.
4. **Определение стрессоустойчивости личности Э.Ховарда,** создан для определения уровня нервно-психической устойчивости, который позволяет получить оценку вашего уровня стрессоустойчивости.

КАК ВЫ РЕАГИРУЕТЕ НА СВОИ ПРОБЛЕМЫ?

Если в вашей жизни случились какие-то сложные ситуации, если ситуации кажется неразрешимой – обращайтесь за помощью. В этом нет ничего плохого и это позволит вам почувствовать себя лучше и научиться справляться с трудностями. Вы можете поговорить с кем-то, кому вы доверяете – родители, друзья, одноклассники, классные руководители, воспитатели, психолог, социальный педагог и т.д. На самом деле много людей могут помочь справиться с проблемой, с которой дети сталкиваются, или помочь получить доступ к необходимым им услугам.

ОБЩИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ ПО СОХРАНЕНИЮ, УКРЕПЛЕНИЮ И ПОДДЕРЖКЕ ПСИХИЧЕСКОГО ЗДОРОВЬЯ.

Как очень верно подмечено в одном анекдоте:

- *Доктор, я хочу быть счастливым. Что мне принимать?*
- *Решения.*

Перемены – это почти всегда дискомфорт для вас и вашего окружения. Универсального совета как сохранить, укрепить и поддержать психическое здоровье не существует. Чтобы добиться успеха в любом начинании, вам предстоит тщательно исследовать себя, свои сильные и слабые стороны, проработать их, и на 100% сконцентрироваться на своей задаче.

И я верю, что, если человек знает «ЗАЧЕМ», он обязательно найдет «КАК».

Радуйтесь, что вы можете просыпаться каждое утро и **проживать** новый день. **Будьте счастливы**, что вы живы, здоровы и имеете друзей, **обладаете** способностью **творить и ощущать** радость бытия.

ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ПСИХИЧЕСКОГО ЗДОРОВЬЯ

Всемирный День психического здоровья был учрежден в 1992 году по инициативе Всемирной федерации психического здоровья и при поддержке Всемирной организации здравоохранения. Проводимый 10 октября Всемирный день психического здоровья – повод напомнить общественности о проблемах психического здоровья и мобилизовать усилия в поддержку укрепления психического здоровья. Цель праздника – информирование населения о проблемах психического здоровья, о распространении депрессии, психических расстройств, а также о методах и способах его укрепления, профилактики и лечения.

ПРИТЧА «МАЛЬЧИК И БАБОЧКА»

Один мальчик наблюдал, как бабочка пытается выбраться из кокона. Ему стало жалко бабочку и он открыл кокон, чтобы бабочка могла легко выбраться. Бабочка освободилась и полетела. Сделав, буквально, несколько взмахов, она замертво упала в траву. Мальчик очень расстроился и пошел к своему отцу и рассказал о случившемся. Отец подумал и ответил сыну: «Бабочке необходима борьба с коконом, чтобы обрести достаточно сил для жизни».

Мораль притчи такова, что бабочка пытается выбраться из кокона и это ее задание от самой природы, если она сама выберется, то будет сильной и красивой бабочкой. Несмотря на доброе сердце мальчика он не понимал, что бабочка сама должна была пройти через крошечное отверстие в коконе. Эта борьба была нужна ей, чтобы стать сильной и подготовить крылья к полету.

Так же и в жизни. Любые жизненные трудности развивают наши сильные стороны. Без борьбы мы никогда не растем и не становимся лучше. Поэтому важно учиться решать свои проблемы самостоятельно, а не полагаться на помощь других, какими бы добрыми ни были их намерения.

Каждый человек ответственен за свое здоровье. Именно от него самого зависит его физическое и психическое состояние. Ни один врач не может сделать для человека того, что человек должен и может сделать для себя сам. Каждый из нас мечтает и хочет жить долго и счастливо, но не всякий может жить правильно. Особенно это относится к людям, которые подвержены различным стрессам и вредным привычкам. Моя задача была предоставить возможность познакомиться с информацией по сохранению, укреплению и поддержке психического здоровья обучающихся.

Возможности психологических акций в поддержке психологического здоровья участников образовательного процесса в школе

Шалтаева Майра Нурбековна,

педагог-психолог

КГУ «Областная специализированная
«IT-школа-лицей» управления образования
ВКО

На сегодня в арсенале работы школьных психологов представлено множество разнообразных форм работы, обеспечивающих в том числе и сохранение психологического здоровья субъектов образовательного процесса. Одна из них – психологическая акция.

В нашей школе-лицее на протяжении нескольких лет психологические акции стали традиционной и всеми любимой формой работы психолога с детским и педагогическим коллективами, родителями учеников.

По мнению М.Р. Битяновой «основная цель психологической акции – расширение жизненного пространства участников за счет внесения в их жизнь новых дополнительных смыслов, чувственных красок, культурных значений» [1].

Чем нас привлекают психологические акции?

Прежде всего, их главное преимущество - *универсальность*. Каждая из акций способна решать сразу несколько взаимообусловленных и взаимосвязанных профилактических и коррекционно-развивающих задач. Помимо сохранения психологического здоровья школьников, это может быть профилактика суицидального поведения, формирование ресурсов для преодоления трудных жизненных ситуаций, оптимизация взаимодействия внутри классного коллектива, учителей, учащихся и их родителей.

Сплочение учеников и учителей, вовлечение в совместную творческую деятельность детей и взрослых.

Высокий эмоциональный и познавательный *эффект*, ресурсный потенциал акций, возможность получения разнообразных результатов: эмоциональные, рефлексивные, перспективные, интеллектуальные.

Данная форма работы одновременно выступает *инструментом диагностики и оценки эффективности* содержания образовательной среды, она легко трансформируется и подходит для разного состава участников.

Рекомендации по организации и реализации психологических акций

Опыт проведения психологических акций позволяет сформулировать несколько рекомендаций по организации и реализации данной формы работы со всеми участниками образовательного процесса:

<i>Рекомендация</i>	<i>Пример</i>
---------------------	---------------

Рекомендация	Пример
Единичные акции проводить нецелесообразно. Эффективно включать акции в систему тематических мероприятий. Как правило, лучше всего, акции включаются в декады. Это могут быть, Декада профилактики авиатального поведения, Неделя Психологии, Декада Самопознания и другие	В рамках <i>Декады самопознания</i> проведена серия акций: – начальная школа – «Копилка позитива» – основная школа – детско-родительская акция «Нужные слова» – старшая школа – детско-родительская акция «Важные вещи» – педагоги – лотерея «Хорошее настроение». <i>Декада ЗОЖ:</i> – для всех - «Желтый – цвет позитива»; – начальная школа - «Самый галстучный класс»; – основная и старшая школа - «Баночка счастья» – ученики 4-х, 9-х и 11-х классов - «Напиши себе письмо»
Акции должны нести не только развлекательный характер. Основной смысл акций – их ресурсность, стимулирование личностной активности её участников. Смысловая нагрузка акций должна также учитывать и потребности её участников.	Для учеников <i>начальной школы</i> акции в большей мере носят игровой характер, но при этом несут определенную смысловую нагрузку – создание условий для переживания позитивных эмоций, опыта группового взаимодействия Для учеников <i>основной и старшей школы</i> смысловые нагрузки акций несколько углубляются. Помимо проявления позитивных эмоций участие в акциях запускают процесс самоанализа, пересмотра своих взглядов на различные стороны жизнедеятельности и взаимодействия с окружающими, личностную рефлексия. В работе с <i>педагогическим коллективом</i> психологическая акция также несёт в себе большой потенциал. Это, прежде всего, профилактика эмоционального выгорания, поддержка психического

<i>Рекомендация</i>	<i>Пример</i>
	здоровья педагогов, сплочение коллектива. Ресурсность психологических акций для педагогов заключается и в получении позитивных эмоций, вербальной поддержки, принятии, поднятия самооценки.
Реализация акций – это командная работа. Один психолог не сможет её полноценно организовать и провести. К подготовке и проведению акции важно и нужно подключать Актив школы, классных руководителей, всех тех, кто готов и хочет помогать	
При проведении акций важно продумывать все детали и условия. Акции, по возможности, не должны нарушать учебный процесс, они должны быть позитивным дополнением в жизнедеятельности всех участников образовательного процесса	Акции «Желтый – цвет позитива» «Баночка счастья» «Позитивные объявления»
Любая акция должна завершаться подведением итогов. И в данном случае речь идет об итогах, которые важно представить ученикам и их родителям. Это может быть брошюра, видеоролик, оформление материалов на стенде и т.п.	Приложение 1 - Примеры подведения итогов акций

А теперь некоторые акции нашей школы-лицея.

Одна из самых любимых - общешкольная акция «Жёлтый - цвет позитива». Её проведение не требует значительной подготовки, главным условием является наличие в школьной форме ученика элемента жёлтого цвета. Это создаёт позитивный настрой, придаёт яркости школьному интерьеру и способствует повышению активности учеников, развитию воображения, проявлению групповой сплоченности, самостоятельности, инициативы. Но наши творческие учителя и родители учеников расширяют условия данной акции: предметами жёлтого цвета украшаются классные комнаты, у детей одна из школьных принадлежностей обязательно будет в цвете акции.

Ученические акции

<i>Название и форма акции</i>	<i>Смысловая нагрузка</i>	<i>Краткое содержание</i>	<i>Участники</i>
Акция «Маска позитива»	Поддержка позитивного настроения учащихся в условиях дистанционного обучения и соблюдения особых санитарных норм (ношении медицинских масок), формированию и развитию позитивного мышления, взаимоподдержка и забота друг о друге	Для учащихся 0-5 классов: маску необходимо украсить - раскрасить красками, цветными карандашами, гуашью, или же вы украсить маску дополнительным материалом (бусинами, бисером, блестками, шерстяными нитками, мелкой аппликацией и т.п.). Для учащихся 6-11 классов: придумать фразу, надпись, которую можно поместить на маске. Главное, чтобы эта надпись вызывала положительные эмоции у окружающих, оказывала поддержку и давала веру в то, что всё будет хорошо	Учащиеся школы
Акция «Копилка позитива»	Получение положительных эмоций, развитие умения делиться позитивом с окружающими, расширение перечня ресурсов для сохранения психологического здоровья	Учащимся предлагается заполнить баночку-копилку пожеланиями друг другу, записанными на разноцветных стикерах.	Учащиеся начальной школы

Детско-родительские акции

<i>Название и форма акции</i>	<i>Смысловая нагрузка</i>	<i>Краткое содержание</i>	<i>Участники</i>
«Нужные слова»	Создание условий для оптимизации детско-родительских отношений, преодоления трудностей в общении, актуализация понимания важности обеих сторон в необходимости слышать желания друг друга	Учащимся предлагается сформулировать те слова, которые они хотели бы услышать от своих родителей, и слова, которые они сами бы хотели сказать им. Аналогичное задание предложено и родителям:	Учащиеся 5-11 классов

<i>Название и форма акции</i>	<i>Смысловая нагрузка</i>	<i>Краткое содержание</i>	<i>Участники</i>
		слова, которые они хотели бы сказать своим детям, и услышать от них в ответ	
«Хочу сказать спасибо...»	Укрепление доверия между детьми и родителями, признание ценности друг друга	Старшеклассникам и их родителям предлагается дописать окончание фразы «Хочу сказать спасибо...»	Учащиеся 9-11 классов

Акции для учителей

<i>Название и форма акции</i>	<i>Краткое содержание</i>
Лотерея «Хорошее настроение»	По числу членов педагогического коллектива готовятся лотерейные билеты с выигрышами. Формулировка выигрыша звучит позитивно. Например, «Ваш выигрыш – напиток, повышающий самооценку» (пакетик сока «Добрый», пакетик сока «Любимый»), «Ваш выигрыш – источник кислорода» (гематоген) и т.п.
«Лотерея счастья»	По числу членов педагогического коллектива готовятся листы с фразами, раскрывающими с разных точек зрения смысл понятия «счастье». Листы помещаются в емкость, из которой каждый учитель может по принципу лотереи вытянуть свой кусочек счастья.
«Карамельно-шоколадная акция»	По числу членов педагогического коллектива приобретаются конфеты с интересными названиями. Например, «Ура, пятница!», «Воображуля», «Геометрика», «Пожужжим», «Украшение», «Сердцеедка» и т.д. К каждой конфете формулируется краткая характеристика: «Сердцеедка - яркость, харизматичность, страсть и влечение, человек с «изюминкой»; «Украшение - добросердечность, щедрость, искренность, яркость, восхищение и обожание»; «Геометрика - независимость, прямолинейность, ум, многогранность, находчивость». В течение дня в учительской учителям предлагается устроить перерыв с чашечкой чая и выбранной ими конфетой (к конфете прилагается карточка с характеристикой)

Список использованных источников

1. Баранова Г., Орлова О. Что такое психологическая акция? : [Электронный ресурс] // upr.1sept.ru/view_article.php?id=201001009

2. Психологические акции в школе : [Электронный ресурс] // mylektsii.ru/12-19833.htm
3. Игры и психологические акции в школе: что это такое? : [Электронный ресурс] // veselajashkola.ru/igry-onlajn/igry-i-psixologicheskie-akcii-v-shkole-chto-eto-takoe/

БІЛІМ БЕРУ МАЗМҰНЫН ЖАҢАРТУ АЯСЫНДА «ҮЗДІК ПЕДАГОГТАР» ШЕБЕРХАНАСЫ»

Шилтаева Назира Дуйсенбековна,
Жамбыл облысы Білім басқармасының
«Дарынды балаларға арналған мамандандырылған
«Дарын» мектеп-интернаты» ММ директоры

Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020 – 2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасында отандық білім беруді жетілдіру мен оның әлемдік білім беру аясына ықпалдасуының басты бағыттары анықталған. Осы бағдарламаның білім беру мазмұнын жаңарту аясында «Үздік педагогтардың» білім беру сапасын қамтамасыз ету, соның ішінде оқыту әдістемесін жетілдіру оның басты міндеттерінің бірі болып белгіленген. Осыған орай, бүгінгі күні білім берудің жаңартылған ұлттық үлгісінің қалыптасуы, білім беру мазмұнының, құрылымының, экономикалық-ұйымдық, құқықтық жақтарының түбегейлі өзгеруі білім беру ұйымдарында оқу мен оқытуды жаңа сатыға көтеру, оны дамытудың тиімді жолдарын қарастыруды талап етеді.

«Үздік педагогтар» шеберханасының «Дарын» мектеп- интернатындағы **тақырыбы:** *«Жаңаша оқыту әдістерін енгізе отырып, оқушылардың білім сапасын дамыту».*

Мақсаты:

«Білім берудің ұлттық үлгісін жүзеге асыру барысында мұғалімнің кәсіби деңгейін арттыру, мектептің озық технологиясын тарату арқылы оқытудың тиімділігі мен білім сапасын арттыру».

«Дарын» мектеп-интернатындағы «Үздік педагогтар» шеберханасы педагог мамандармен жұмыс және оқытудың мазмұны мен ұйымдастыруын жетілдіру бағытында төмендегідей жұмыстарды жүзеге асырып келеді:

- Педагог кадрлармен жұмыс, олардың білім дәрежесін жоғарылату және кәсіби шеберлігін жетілдіру;
- Оқу–тәрбие жұмысын педагогикалық және методикалық бақылау;
- Озат педагогикалық тәжірибені жинақтау, зерттеу таратуды ұйымдастыру;
- Оқушылардың ғылым негіздерін оқып үйренуі және олардың бойында ұлттық дағдыларды қалыптастыру.

Қазіргі уақытта қоғамның білім беруге деген сұранысы «білімді, құзырлы, шығармашыл, өзін-өзі және қоғамды дамытуға қабілетті елжанды тұлға қалыптастыру». Үздіксіз, өмір бойы білім алу өмір талабына айналды. Бойына ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтарды қалыптастырған, кез келген өмірлік жағдайда функционалдық сауаттылық пен бәсекеге қабілеттілікті көрсете алатын білім алушы тұлғасының үйлесімді қалыптасуы мен дамуы үшін қолайлы білім беру ортасын құру – әрбір білім беру ұйымының міндеті.

«Дарын» мектеп-интернатына педагог, тәрбиеші және куратор мамандары қажет болған жағдайда <https://jumys.snation.kz/> сайты арқылы бос жұмыс орны туралы өтінім беріледі. Конкурстық іріктеу педагог қызметкерлерге қойылатын белгілі бір критерийлерге сәйкес жүргізіледі.

Қазіргі таңда мектепте 53 мұғалім жас ұрпаққа жан-жақты білім мен тәрбие беріп келеді, оның 13-і педагог-магистр және ҚР БҒМ-нің «Ы. Алтынсарин» төсбелгісімен - 1, «ҚР білім беру ісінің құрметті қызметкері» төсбелгісімен – 4, «ҚР білім беру ісінің үздігі» төсбелгісімен – 2, «Құрмет грамотасымен» - 18, Жамбыл облысы әкімінің «Құрмет грамотасымен» - 10 педагог марапатталған. Үздік жетістіктері және айрықша сіңірген еңбегі үшін 2021 жылы елімізде тұңғыш рет тарих пәні мұғалімі Бегілдаева Миран Садановна «Қазақстанның еңбек сіңірген ұстазы» құрметті атағымен марапатталды, «Үздік педагог» атағын – 2012ж. (Б.Р Дуйсенбаев), 2017ж, (С.Р. Айдарбекова.), 2018ж(Н.М.Киялбеков), 2019ж (М.Д.Талқанбаев), 2020ж.(Ж.И.Досыбаев), байқаудан топ жарып, республикалық «Үздік педагог» атағын иеленді.

Жыл сайын академиялық дәрежеге ие педагогтер саны ұлғаюда. Академиялық дәрежесі мен санаты бойынша: Педагог-шебер – 12, Педагог-зерттеуші – 17, Педагог-сарапшы – 9, Педагог-модератор – 8 біліктілік санаттарына ие.

Педагог мамандардың жастық құрамын талдау нәтижелері бойынша 25 жасқа дейін 3 педагог, 25 пен 29 жас аралығында 13 педагог, 30 жастан 39 жасқа дейін 27 педагог, 40 жастан 49 жасқа дейін 14 педагог, 50 жастан 59 жасқа дейін 20 педагог, 59 жастан жоғары 4 педагог, яғни ұжымның жалпы орташа жасы – 40-41 жасты құрайды.

Сонымен қатар гендерлік құрамға назар аудару ұжымның қалыптасуында елеулі орын алатыны анық. Мектеп-интернатта педагог саны 53 болса, оның 15-і ер азаматтарды құрайды. Ер адамдар саны өскені, оқу және тәрбие үдерісіне жағымды әсерін тигізді. Әрине баланың оқу-тәрбие процесінде ер азаматтардың ықпалы әйел мұғалімдерге қарағанда артық болмаса, кем еместігін ұлттық педагогикамыз дәлелдеп-ақ келеді.

Педагог кадрлардың біліктілігін арттыру – сабақ беру мен оқыту сапасын арттыру үшін жаңадан және бұрын алынған кәсіби білімін, іскерлігін, дағдысы мен құзыретін дамытуға, кеңейтуге, тереңдетуге және жетілдіруге мүмкіндік беретін кәсіби оқыту нысаны. 2020-2021 оқу жылында «Дарын» мектеп-интернатының педагог мамандарының біліктілігін арттыру жүйесі аясында жұмыстар жалғастырылды. Олар мұғалімдердің кәсіби дағдыларын

дамытуға, жаңа идеяларды жүзеге асыруға, оқушылар мен әріптестердің өзін-өзі дамытуына бастама жасауға бағытталған.

Жаратылыстану пәндерін ағылшын тілінде оқыту курсы (B1, B2 деңгей) бойынша – 10, Білім берудегі менеджмент – 5, «Мұғалім тәжірибесіндегі зерттеу» тренерлік курстан – 4, PISA Оқушылардың жаратылыстану-ғылыми және оқу сауаттылығын, креативті ойлауын дамыту – 15, Критериалды бағалау бойынша – 35, жаңартылған білім беру мазмұны бойынша пәндік курстан – 44, I деңгейлік курстан - 8, II деңгейлік курстан - 3, III деңгейлік курстан – 8, Білім берудің жаңа парадигмасы жағдайында психологиялық қызметті ұйымдастыру – 2 педагог өз білімін жетілдірген.

Мектеп ішіндегі тиімді оқыту мектептің білім беру кеңістігіндегі сапалы өзгерістердің негізі болып табылады. Әртүрлі саладағы сертификатталған тренерлердің және педагогикалық шеберлік деңгейі жоғары мұғалімдердің күшімен оқыту ауқымының тұрақты артуы байқалады.

Республикалық «Үздік авторлық бағдарлама» байқауына – 10, Республикалық «Педагогикалық идеялар» байқауына - 5, Республикалық «Математикалық регата» байқауына – 3, Халықаралық физика, математика, информатика пәндерінің шығармашылық байқауына – 4, «Дарынды балаға – талантты ұстаз» республикалық байқауына – 4, Пәндік шығармашылық байқауларға – 5 педагог қатысып, әр түрлі дәрежедегі марапаттарға ие.

Мектепте 5 кафедра жұмыс жасайды: тілдер кафедрасы, дене шынықтыру және технология пәндер кафедрасы, математика- информатика кафедрасы, тарих және өзін-өзі тану пәндер кафедрасы, жаратылыстану кафедрасы.

Мектепте оқушылардың **«Кіші ғылым Академиясы»** жұмыс жасайды.

Ғылыми қоғамның мақсаты:

- дарынды балалармен жүйелі жұмыс ұйымдастыру;
- мектеп оқушыларының интеллектуалдық деңгейін арттыру;
- шығармашылық қабілетін дамыту.

«Кіші Ғылым Академиясы» жоғары оқу орындарының Тараз мемлекеттік университеті және Тараз мемлекеттік педагогикалық институтының ғалымдарымен бірлесе отырып жұмыс жасайды. Ғылыми қоғамның атқаратын жұмыстары оқушылардың ғылым мен техниканың немесе өнердің бір саласын тереңдетіп оқыту арқылы танымдық белсенділіктері мен шығармашылық қабілеттерін дамытуына зор ықпал етеді. Оқушылардың ғылыми қоғамы дарынды жастардың ғылымға деген қызығушылығын дамытып, ғылыми – зерттеулермен шұғылдандуды үйреніп, шығармашылық машықтарын қалыптастырады.

Дарын мектеп-интернатында «АУЫЛ МЕКТЕБІ» жобасы бойынша, «КОМЕК TIMES» жобасы негізінде серіктес Абай ауылдық орта мектебінің педагог қызметкерлеріне әдістемелік көмек жобасы қызметін жалғастырып келеді. Абай орта мектебінің педагог қызметкерлеріне жаратылыстану - математикалық пәндерді ағылшын тілінде жүргізу, ал гуманитарлық бағыттағы ТЖБ және БЖБ құрастыру, ҰБТ-мен олимпиадаға дайындық бойынша Жамбыл

облыстық білім басқармасының әдістемелік кабинетімен бірге ұйымдастырылған «күзгі мектеп» және «қысқы мектеп» адрестік көмек көрсету бағдарламалары іс-шарасының жоспарына сәйкес әдістемелік көмек көрсетілді. Сонымен қатар, үздік педагогтардың іс-тәжірибесінен онлайн сабақ жүргізу жалғасын табауда.

Қашықтықтан оқыту қалай тиімді жүзеге асты: Теледидар арқылы сабақ өткізу. Бұл – тіптен жаңа формат. «Балапан», «Жамбыл ТВ», «77» және «Ел Арна» телеарналары бізге өздерінің эфирлік сабағын ұсынды. Дарын мектебінің педагогтері де қалыс қалмай өз үлестерін қосты. Атап айтсақ, математика пәні мұғалімдері - Талқанбаев М., Қиялбеков Н.,- «Квадрат теңдеулер», «Алгебралық өрнектерді тепе-тең түрлендіру», қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімдері - Дуйсенбаев Б., Аманбаева А., «Алғашқы ғарышкер», «Төлен Әбдік: Қонақтар әңгімесі», «ғылыми фантастика», химия пәні мұғалімдері - Қалдарова А., Назарғалина Н., «Амин қышқылдары», «Сандық есептер: реакция өнімінің шығымына байланысты есептер», «Алкендер», «Алкадиендер» және т.б. тақырыптарда телевидениге сабақ түсірді. Нәтижесінде әр педагог кадрлардың жеке youtube каналында төңкерілген сабақтар жиынтығы қалыптасты.

Дарын мектеп-интернаты ұстаздары оқу-тәрбие жұмысын үнемі дамытып және жетілдіріп отырады. Сондықтан, әрбір мұғалім еліміздегі жаңашыл ұстаздардың бай тәжірибесін, белгілі педагогтар мен психологтардың ғылыми еңбектерін терең зерттеп, олардың ұсынбаларын өз ісінде шеберлікпен пайдаланып, өз тәжірибесін өзі зерттеп жинақтады.

Жинақталған педагогикалық тәжірибені тарату жолдары:

- Облыстық және республикалық ғылыми-практикалық конференция арқылы;
- ашық сабақтар, семинар-практикум арқылы;
- Жетекші мектеп арқылы;
- «Күзгі мектеп» және «қысқы мектеп» жобасы арқылы,
- «Жас мамандар мектебіндегі» оқу-практикум арқылы;
- жарты жылдық, жылдық салыстырмалы бақылау, байқау жұмыстарының нәтижелігі арқылы;
- оқушылардың пәндік олимпиадаларда жақсы нәтиже беруі арқылы;
- ғылыми жобаға қатысушылар саны және нәтижелігінің артуы арқылы.

«Дарын» мектеп-интернаты 20 жылдың ішінде толағай табыстарды еңсеріп, Жамбыл облысындағы беделді білім ордасы ретінде республикаға танылды.

«Дарын» мектеп-интернаты 2012 жылы - Республикалық «Үздік білім беру ұясы», «Жаңашыл мектеп»; 2013-2020жж., аралығында - Республикалық «Үздік олимпиадалық мектеп»; 2016 жылы - Халықаралық экология, инженерия және педагогика ғылымдары академиясы Қоғамдық Қорының үздік 100 білім беру мекемесі қатарына еніп, «Білім Көшбасшысы» І деңгейлі Ұлттық премия; 2017 жылы - Облыстық «Үздік білім беру ұйымы» байқауының гран при жүлдегері; 2017 жылы -Республикалық «Үздік мамандандырылған білім беру ұйымы»

байқауының «Инновациялық мектеп - болашаққа жаңа көзқарас» номинациясымен марапатталған.

Қорыта айтқанда, Дарын мектеп-интернаты ұжымының жоғарыда аталған іс-шараларды бірлескен, үздіксіз жүргізуінің нәтижесінде бәсекеге қабілетті ұстаздар легінің қалыптасқанын байқауға болады. Ұжымды ынталандыру, марапаттау, көтермелеу ұстаздардың кәсіби өсуіне, іс-тәжірибені жинақтауға, жаңалықты еңсеру мен тиімді пайдалануға септігін тигізетінін тәжірибе барысында сезінгендей болдық. Бұл біздің жұмысымыздың бір бөлшегі ғана, алда алар асу көп.